

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIII | NÚM. 2222
2,90€ | 24 ABRIL 2022

Montserrat: fogar de reconciliació i esperança

P 3 i 8-12

Es commemora
el 75è aniversari
de l'entronització
de la Mare de Déu
de Montserrat

Agustí Codinach

Especial Sant Jordi amb entrevistes a Oriol Jara, Toni Cruanyes,
Margarita Saldaña, Sebastià Alzamora i Ángeles Almacellas

P 36-53

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Montserrat i la Mare de Déu

Aquest any se celebra el 75è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat. Davant la importància d'aquesta efemèride i, després de la pandèmia, cal que ens preguntem quin paper desenvolupa Montserrat en l'era postcovid.

Montserrat és una abadia benedictina que, fonamentada en la Regla de Sant Benet, ens convida a una vida ordenada en l'espai i en el temps, amb el treball, la pregària i la vida comuna. Els eixos mestres de la vida monàstica no només estructuren la vida dels monjos, sinó la de tot aquell cristià que vulgui escoltar què ens diu sant Benet al nostre temps.

L'ordre en l'espai i el temps és una dimensió molt necessària en la nostra vida actual. L'aturada del confinament ens va mostrar que no sabem viure la quietud, la inactivitat. El nostre cap està molt acostumat a produir, a resoldre, a anticipar, però no a la suspensió de les nostres rutines quotidianes. L'espai es va encongir i el temps es va estirar, procurant-nos una experiència gens en consonància amb el nostre habitual ritme trepidant. El monjo, en canvi, transita durant la seva jornada per espais i temps diversos, que li permeten compassar la seva ànima al ritme de Déu. Fins i tot la meditació a la cel·la li procura nous paisatges i una relació

estreta amb un temps dilatat que amara el cor de l'orant.

La pandèmia ha posat també de manifest la dificultat de les relacions humanes. No ha estat fàcil per a les famílies la convivència constant, imposada sense una data límit definida. La tensió ha sorgit a flor de pell, les mancances i limitacions han estat més evidents, i la fragilitat de les relacions s'ha posat a prova. La dimensió comunitària és present també a la vida monàstica, tot i que alternada amb moments de solitud. La relació entre els monjos no sempre és perfecta, perquè cadascú té el seu temperament, la seva manera de ser i les seves idees. Però, per damunt d'aquests trets personals, hi ha un horitzó comú més gran: cercar Déu.

Finalment, l'actitud contemplativa i meditativa ve precisament del que ens diu l'Evangeli sobre la Mare de Déu, que «guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Lc 2,19). Ens cal meditar i habitar el silenci del cor, per tal que els nostres pensaments madurin. Massa sovint parlem i defensem postures que no coneixem en la seva totalitat, de les quals no hem pensat totes les conseqüències, que no hem contrastat amb l'amic i amb la fe. Que la Mare de Déu de Montserrat ens ajudi a mirar el monestir com un lloc que ordena la nostra vida i el nostre cor.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

22

Opinió

25

Reportatge

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Especial Sant Jordi

57

Cultura

62

Agenda

63

Des del carrer

Diego Solana, portaveu de Cremades & Calvo Sotelo

PÀGINA 14-16

59

Els màrtirs de l'UCA

Sant Jordi, sant universal

PÀGINA 25-27

Vivència pasqual a Vida Creixent

PÀGINA 19

63

Entrevista a
Cristóbal López

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA
@OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona
i president de la CEE
Desesperació. Mort. Dolor. Angoixa. Impotència. Odi. Vides trenca-
des. La guerra, en poques paraules.
Però hi ha una paraula que mai ens
arrabassaran: esperança. Compar-
teixo el dolor dels ucraïnesos. Pre-
go per la pau. Prego per ells

SOR LUCÍA CARAM
@SORLUCIACARAM

Dominica de Manresa
Després de Setmana Santa tornaré
a Ucraïna. Mentrestant, continuem
atenent les famílies que han vingut
fugint de la guerra i totes les famí-
lies que ja acollim a casa a causa
de diverses guerres, de la pandè-
mia i de la pobresa

JORDI SABATÉ PONS
@PONS_SABATE

Activista en la sensibilització
de l'ELA
Cada cop que dic que soc creient
i tinc fe en Crist perdo un piló de
seguidors. No és gens bona la
cristianofòbia que tenen algunes
persones. Aquestes coses m'en-
tristeixen. Jo respecto les creences
de totes les persones. L'odi és el
càncer de la nostra societat

MONTSERRAT DAMESON
@DAMESONPARERAS

Articulista
Una cosa que s'agraeix d'haver re-
but educació religiosa és que saps
què passa per Setmana Santa i per
què els festius són festius. Tinc
amics de la meua edat a qui enca-
ra els ho he d'explicar. Per això és
important que a l'escola s'ensenyi
cultura de les religions, de totes

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

«Mirar l'Església mare»

El Dia de Terra Santa, que coinci-
deix amb el Divendres Sant, s'ha ce-
lebrat aquest any amb el lema «Terra
Santa: lloc de comunió». S'ha reforçat
l'habitual crida a la col·laboració de
tothom, també més enllà de la jorna-
da. El franciscà Luis Quintana, viceco-
missari de la Província de la Immacu-
lada de la Comissaria de Terra Santa,
va assegurar el 7 d'abril a Ràdio Estel
que «tots els cristians hem de mirar
cap a la nostra Mare, que és l'Església
de Jerusalem, així com pregar, ajudar
econòmicament i peregrinar».

El frare, que ha guiat desenes de
pelegrinatges des de fa anys, va as-
segurar que ja es pot anar als Sants
Llocs d'Israel, Palestina i Jordània des
d'aquest gener passat, i va animar tot-
hom a buscar dates per apuntar-se
als viatges que s'organitzen des de
molts àmbits de l'Església. «Ja s'han
començat a moure els grups, enca-
ra que són petits, i ara tinc un nou
pelegrinatge coincidint amb l'Octava
de Pasqua», va explicar. Són moltes
les comunitats cristianes, entre elles
270 franciscans, que necessiten els
pelegrinatges i el suport de tots els
creients per poder subsistir.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Cada dia que passa arriben noves informacions sobre les atrocitats de la guerra d'Ucraïna. Aras'ha sabut que a mitjan de març un atac rus va destruir el centre de Càritas de la ciutat de Mariúpol, i que hi van morir set persones, entre elles dues treballadores de l'entitat. El president de Càritas Internacional, el cardenal Luis Antonio Tagle, i el secretari general de l'entitat, Aloysius John, han condemnat els fets i han demanat la fi de la violència.

L'efemèride de la setmana

28 d'abril del 1907: surt la revis-
ta *Feminal*, primera publicació
feminista mensual en català, a
càrrec de Carme Karr.

MIRADA AL MÓN

Guerra i Pasqua

La violència és tan antiga com la humanitat. No és estrany que aquesta extraordinària representació narrativa dels orígens que són els primers capítols del llibre del Gènesi s'imagini la relació entre els primers germans com una història de gelosia que acaba amb la mort de l'un a mans de l'altre. Les tensions i les diferències entre les persones i entre els pobles s'han volgut resoldre quasi sempre per mitjà de l'enfrontament i de la guerra, que ha sembrat la història humana de sofriment, de mort, de pobresa i de ressentiment.

Malgrat tots els avenços i les declaracions solemnes, els tractats i els acords entre els països, la guerra es resisteix a desaparèixer de les relacions internacionals. Els qui hem tingut la sort de néixer i

viure en temps de pau ens havíem enganyat pensant que la guerra era una cosa del passat. Continua ben viva, i quan menys ho esperem esclata novament, més a prop nostre del que sembla, i ens afecta de moltes maneres.

Mentrestant, els cristians continuem parlant de pau, de fraternitat i d'amor, i repetim que Regne de Déu és un regne de justícia, de llibertat i de pau. Especialment en temps de Pasqua, proclamem que Jesús ha vençut el mal i la mort. Però, podem continuar celebrant la resurrecció en un context de guerra?

El misteri pasqual no suposa la supressió màgica o miraculosa de la violència humana. Jesús ha assumit les conseqüències de la violència, ha acceptat de ser-ne víctima

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'Orde del Carmel Descalç

entre les víctimes. La força del seu missatge és que ell no ha entrat en la lògica de la violència, ni tan sols per defensar-se. Ha pres damunt seu el sofriment provocat pels homes. Jesús no es defensa, ell para l'altra galta. Amb la seva actitud diu que és possible viure sense fer mal de manera conscient a ningú. La pau comença quan algú renuncia del tot a la violència i a la venjança. Aquest és el camí que porta Jesús a la resurrecció, i el que porta a la pau. Crist és la nostra pasqua (1Co 5,7), i és la nostra pau (Ef 2,14).

La pau comença quan algú renuncia del tot a la violència i a la venjança

MARIA BALART I ALTÉS

Professora de secundària

Sovint començo les classes convidant els joves a fer un moment de silenci. Adoptem una postura corporal que ens ajude a tenir un actitud oberta, proactiva, disposada a escoltar, compartir i participar. Els ulls tancats per prendre consciència del que anem a fer els propers minuts: gaudir de l'hora de la classe i aprendre.

M'interessa copsar les sensacions dels adolescents i els demano que les expressen. La majoria dels alumnes manifesten que estos minuts els han estat plaents, tranquil·litzadors. També hi ha aquell alumne o alumna a qui se li han fet massa llargs. Llavors pregunto el motiu pel qual han tingut esta sensació durant el moment del silenci. «No hi estem acostumats.» La seua resposta em fa pensar. Els

LA SAL DE LA TERRA

Educar per al silenci

adolescents, i els adults no ens en lliurem tampoc, estem sotmesos a una gran quantitat de distractors al llarg del dia que dificulten estones de calma, d'interiorització. No són només els «sorolls» (hi ha sorolls muts i silencis que parlen), la servitud de les tecnologies de la comunicació o el ritme excessivament accelerat que ens imposa la jornada. Tal vegada existeix també la temor al silenci per no trobar-me amb mi mateix, per no escoltar el que sento, com em sento, què vull fer avui, o la consciència del que he fet durant el dia en un moment

Els adolescents, i els adults, estem sotmesos a una gran quantitat de distractors al llarg del dia

de pau al capvespre.

Fa unes setmanes a la classe de religió de 4t d'ESO vam compartir el tràiler d'un magnífic i absolutament recomanable documental: *El gran silenci* (Philip Gröning, 2005). Després vam reflexionar sobre el silenci i el lloc que ocupa a les nostres vides. M'atreiria a afirmar que tots van coincidir no només en la conveniència sinó també en la necessitat de tenir estones de silenci. El vot de silenci dels monjos i monges cartoixans els impactà i, a més, va a contracorrent en el nostre entorn atrafegat, sobrepassat i neguitós.

És també la nostra responsabilitat educar el jovent en el silenci imprescindible, practicar-lo a l'aula tots junts per ajudar a créixer en la reflexió, la propiocepció i l'escolta activa. I també per poder crear un espai per a la trobada amb Déu.

Tomàs, del dubte a la fe

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Aquest segon diumenge de Pasqua l'Església ens convida a llegir un episodi preciós de l'Evangeli de Joan. Aquest relat ens ajudarà a mantenir viva la nostra fe i a omplir la nostra vida de la joia que Jesús ressuscitat ens ofereix.

Es fa de nit a Jerusalem. Jesús ha mort a la creu. Els deixebles estan reunits en una casa que té les portes ben tancades. El dolor i la por han tancat també el cor dels seguidors de Jesús.

Tot sembla perdut. No obstant això, de sobte, passa una cosa meravellosa. Jesús es presenta enmig de la comunitat. En veure'l, els deixebles es commocionen. Després de la por i de la sorpresa inicial, recuperen la pau i se senten perdonats per Déu. Les seves pors s'esvaeixen i se senten envaïts per una alegria immensa.

Tot seguit, Jesús exhala el seu alè sobre els deixebles. És l'Esperit Sant. L'Esperit de Jesús transforma els primers deixebles en una comunitat viva, que serà capaç de portar l'esperança i el consol a tothom. També a nosaltres, la trobada amb Jesús ressuscitat ens converteix en testimonis de la pau, del perdó i de la joia del Regne de Déu. Deixem que l'Esperit Sant renovi els nostres cors amb la seva força creadora.

La segona part d'aquest bell passatge de l'Evangeli de Joan ens mostra el camí de fe d'un dels dotze apòstols: sant Tomàs. Tomàs no hi era present i no creu en el testimoni dels seus companys. Té dubtes i necessita més proves. Al cap de vuit dies, el diumenge següent, el Senyor ressuscitat torna.

Jesús mostra a Tomàs les ferides de la seva Passió i el convida a posar-hi el dit. Tomàs no arriba a tocar Jesús. Recupera la fe quan sent que el Senyor l'estima. Torna a creure quan Jesús el convida a confiar novament en ell i li diu: «No siguis incrèdul, sigues creient.» (Jn 20,27).

També nosaltres podem ser com Tomàs. Ens costa trobar Jesús a la nostra vida de cada dia i sovint dubtem del testimoni dels nostres germans. Però Jesús continua trucant a la porta del nostre cor i ens diu que no tinguem por, només fe. I és que només serem feliços de veritat quan nosaltres l'estimem encara que no l'hàgim vist, i ara, sense veure'l, creiem en ell (cf. 1Pe 1,8). Serà en aquell moment quan, encara enmig dels nostres dubtes, podrem dir com Tomàs: «Senyor meu i Déu meu!» (Jn 20,28).

Segons l'evangelista Joan, Jesús ressuscitat es va presentar davant dels deixebles dues vegades en vuit dies, totes dues en diumenge. Una dada significativa, perquè també el diumenge Jesús es fa present, després de més de dos mil anys, a l'eucaristia dominical. L'eucaristia és el memorial de la mort i la resurrecció de Jesús. Ell ens espera cada diumenge i en cada Eucaristia, trobem-nos amb ell! Deixem que Ell es trobi amb nosaltres!

Benvolguts germans i germanes, Tomàs va reconèixer Jesús quan va veure les ferides de la Passió. Que l'evangeli que hem llegit aquest diumenge ens ajudi a reconèixer Jesús en els crucificats del nostre món.

«Desitgem que Montserrat sigui lloc de reconciliació i esperança»

**Joan M. Mayol, rector del santuari
de Montserrat**

El P. Joan M. Mayol.

L'any 1947, poc després del final de la guerra civil, Montserrat va aplegar sensibilitats i institucions diverses amb la mirada posada en la necessitat de guarir ferides, de la reconciliació i la represa. Va ser amb l'«excusa» de l'entronització de la Mare de Déu, de la qual commemorem enguany el 75è aniversari. Tal com ens comenta el P. Joan M. Mayol, rector del santuari, l'actual comunitat benedictina es disposa a celebrar l'aniversari amb una mirada agraïda al passat però sobretot esguardant el futur i les possibilitats de teixir noves complicitats amb motiu del Mil·lenari del 2025.

Què significa aquest aniversari per a l'actual comunitat de Montserrat?

Les festes de l'entronització són semblants a les de la coronació canònica del 1881. També aleshores veníem d'una època de carestia, després de la Guerra del Francès i de la destrucció i posterior reconstrucció de Montserrat. El món cultural, polític, social i religiós va posar la represa del país sota la imatge de la Mare de Déu i del que significa Montserrat. El 1947 va ser semblant. Gent de dreia i d'es-

«El 75è aniversari de l'entronització és l'ocasió de tornar a mirar Montserrat com a casa de tots i on tornar a somiar després el que realment volem ser després de l'aturada de la pandèmia»

«Volem que al cor de la catolicitat es conegui que la pietat popular montserratina, unida a la litúrgia, ha sostingut el foc de germanor, d'oració i fe cristiana de moltes generacions»

querra es va implicar en la Comissió Abat Oliba, que va anar poble a poble buscant la unitat al voltant del nou tron de la Mare de Déu de Montserrat, que va esdevenir el tron de la represa, de la reconstrucció i de la reconciliació. El 75è aniversari de l'entronització és l'ocasió de tornar a mirar la Mare de Déu com a ideal de la fe en Jesús, de tornar a mirar Montserrat com a casa de tots i on tornar a somiar després el que realment volem ser després de l'aturada de la pandèmia.

Quina és la importància de la pietat i la religiositat popular, de la qual el papa Francesc demana tenir especial cura?

La pietat popular es plasma en un gest tan senzill com encendre una espelma, fer un petó i una pregària a la Mare de Déu. Pregant a la Mare de Déu, el que fem és recitar l'Evangeli: «Déu vos salve, Maria...» És pietat popular però no és banal, ni és superstició. De la mateixa manera com fan els bizantins amb les icones, quan venerem la Mare de Déu, no besem un tros de fusta, sinó que entrem en contacte espiritual amb el Misteri que representa, que és l'encarnació de Jesús, el Fill de Déu,

en el si de la Verge Maria. La pietat popular ens prepara al fet central, que és Crist en l'Eucaristia.

Abans de la pandèmia, Montserrat rebia cada any dos milions i mig de visitants. En quin moment som? Quin és el ritme de recuperació dels pelegrinatges i les romeries?

Comencen a arribar grups d'estrangers, amb l'excepció dels procedents dels països asiàtics. Pel que fa al visitant de Catalunya i d'arreu de l'Estat, podem dir que es va recuperant la normalitat. Estem en un 70-80%. Cal tenir en compte que hi ha persones grans que encara tenen una certa precaució d'entrar en contacte amb molta gent. Ara bé, s'ha vist que la romeria és una necessitat. No és una excursió, que la pots fer en qualsevol altra muntanya, sinó que la romeria és posar-se sota la mirada de la Mare de Déu, viure la fraternitat i renovar el cor a la presència de Déu en els sacraments, per viure la indulgència plena que el pelegrinatge a aquest santuari ofereix.

Malgrat la secularització, encara hi ha prou brasa per revifar la relació fe-país?

Certament que el moment actual és diferent. L'any 1947 vam fer tota la celebració concentrada a Montserrat, mentre que enguany cada catedral de Catalunya, per commemorar aquest fet històric, farà la seva pròpia missa d'acció de gràcies. Jo diria que la secularització sempre hi ha estat i que és positiva, sempre que es visqui de forma sana, és a dir, que no vagi contra res. Ara bé, la set espiritual interior continua ben present; és com un foc que no s'apaga mai i que, encara que de vegades no tingui una flama gaire alta, sempre revifa. La visita espiritual de Torras i Bages diu que la devoció a la Mare de Déu és com un foc que, sense consumir, escalfa. En aquest sentit, permet que gent de tots els colors polítics i socials vegi Montserrat com casa seva. Aquest és el nostre desig: que sigui lloc de reconciliació i d'esperança.

Quan es va fer l'entronització, hi havia més d'un centenar de monjos a Montserrat. Actualment sou 47. Què comporta aquest retrocés?

El nombre és important però no és decisiu. En la coronació canònica de la Mare de Déu no eren més

Imatge de la Mare de Déu de Montserrat en el tron que ocupa des del 1947.

de tretze monjos, i van aconseguir involucrar-hi tot el país en les dimensions social, literària, religiosa i arquitectònica. Van aconseguir que Lleó XIII declarés Montserrat patrona de Catalunya. La clau, ara i sempre, rau a saber crear complicitats. L'obra del món no és teva ni meva, sinó nostra, i és creant complicitats que fem l'impossible. L'any 1947, encara que eren molts més monjos que actualment, sense la Comissió Abat Oliba no se n'haurien sortit. No eren només 150 monjos, sinó moltíssima més gent que compartia un projecte comú, que entenia Montserrat com la casa de tots. També ara, tot i que no som tants, hem de teixir complicitats.

El Mil·lenari és l'ocasió per fer-ho possible?

El Mil·lenari és el 2025, però d'algun manera, amb el 75è aniversari de l'entronització, ja comencem a «mil·lenerasejar». L'any vinent celebrem els 800 anys de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, que ha sostingut la devoció i la pietat popular que es manifesta en la cultura i la religiositat dins i fora de casa nostra. Aquest 2023 farem, juntament

amb l'Escolania de Montserrat, un pelegrinatge a Roma perquè el Papa ens beneeixi una imatge de la Mare de Déu de Montserrat per a la catedral de Girona. Volem que al cor de la catolicitat es conegui que la pietat popular montserratina, unida a la litúrgia, ha sostingut el fogar de germanor, d'oració i fe cristiana de moltes generacions. I ho volem continuar potenciant. Tot plegat prepara el 2025, any sant a tot el món catòlic, i per a nosaltres any d'acció de gràcies i, sobretot, de compromís renovat per continuar teixint amb un nou fil, una nova xarxa per mantenir aquest fogar d'oració, de fe cristiana i d'humanitat en la Catalunya que coneixem. La nostra proposta és que el 2025 tothom vingui a celebrar amb nosaltres el mil·lenari, cadascú amb la seva realitat. No es tracta tant del que Montserrat pot aportar a Catalunya, sinó del que podem fer tots plegats. Al cap i a la fi, Montserrat, amb el seu missatge d'evangelització, és una comunitat que ha perdurat al llarg de la història compartint les mateixes vicissituds que el poble de Catalunya.

Esdeveniment per a la «reconciliació nacional»

BERNABÉ DALMAU
Monjo de Montserrat

Els fidels que avui dia s'atansen a venerar la Mare de Déu de Montserrat la veuen presidint la basílica des de l'absis on es troba col·locada en un tron enmig de marbres, plata i mosaics.

Recuperat el monestir el 1939, els monjos aprofitaren l'avinentesa per mostrar, després de molts segles, la Sagrada Imatge sense vestits postissos, en la seva bellesa original encara que transformada per les successives restauracions. S'adonaren que la base sobre la qual reposava la Verge —una cadira abacial— no resultava gaire digna ni tampoc funcional per a fomentar l'accés dels devots. La idea de construir un tron nou fou del pare sagristà major Adalbert Franguesa, i l'abat Aureli M. Escarré liderà tot un moviment de grans repercussions en la pietat popular i en el restabliment de la identitat catalana que es trobava durament reprimida en la immediata postguerra.

La primera tasca fou concebre l'esdeveniment com una «reconciliació nacional». Per això s'implicaren

en la tasca totes les forces vives del món catòlic agrupades en la Comissió Abat Oliba per tal de portar a terme el projecte. Aquesta aconseguí teixir una xarxa de delegacions territorials i una de sectorial a través de parròquies, patronats i moviments catòlics, amb milers de catalans. S'organitzaren conferències, activitats de propaganda, fulletons volants en català i mobilitzant les poques entitats on es refugiava el sentiment patri.

El nacionalcatolicisme implicà que a l'episcopat gris del moment no li quedés altre remei que seguir l'impuls que l'abat de Montserrat amb una comunitat monàstica empenedora donava a cadascun dels àmbits en què es preparava la festa. Les autoritats civils també donaren suport a un acte que veien de triomfalisme religiós. Els arquitectes i artistes que aquells anys treballaven per a l'abadia reberen l'encàrrec de dissenyar i decorar l'estança de la Verge. La pietat popular s'abocà en la construcció del tron per subscripció popular. Els promotors del moviment litúrgic posaren tot el seu saber per evocar en aquell recinte la

doctrina que plasmés la història del santuari i la teologia del patronatge de la Verge de Montserrat sobre el poble de Catalunya.

L'estructuració del tron comportà, d'entrada, l'accés. S'obrí una «escala angèlica» a la capella immediata al presbiteri pel costat sud. La flanquegen dues sèries de santes, com en una processó dividida entre els dos murs. El recinte del tron té forma de retaule en un mur d'argent del mig del qual brota un pedestal que sosté la santa Imatge, emmarcada entre els plafons que representen la Nativitat de la Verge i la Visitació. El sòcol de la imatge és construït amb roca de Montserrat i hi figura la imatge de l'arcàngel Miquel, patró de la muntanya.

Sota els plafons de plata hi ha els deu escuts de les esglésies diocesanes de Catalunya de les quals la Mare de Déu de Montserrat és patrona. En el timpà hi ha tres atributs que foren ofrenats amb motiu de la coronació canònica l'11 de setembre de 1881: la corona, el ceptre i el lliri, sostinguts per quatre àngels amb les mans reverencialment velades.

L'arquitectura de la cambra del tron és un recinte quadrat en cúpula. Sols té quatre costats, el del fons ocupat pel retaule i el del costat oposat és el gran finestral pel qual el tron és visible des de la nau. La cúpula en la part més extrema té representada la mà del Pare i d'allà penja el colom símbol de l'Esperit. Juntament amb el Fill que la Verge té a la falda, ens fa la imatge de la Santa Trinitat.

Les dues ales que flanquegen el tron són dedicades a representar la maternitat de Maria, que des del Calvari s'estén damunt de tota l'Església i que des de Montserrat esdevé concreta en la seva maternitat damunt els catalans. El mosaic d'entrada, doncs, representa el moment que Jesús, de la creu estant, confia Maria a Joan. El mosaic de l'ala de sortida està presidit pel retrat de Lleó XIII que dona la corona a l'abat Muntadas agenollat. Als intradossos

Gran festa de l'entronització del 27 d'abril del 1947.

Una de les iniciatives culturals i de devoció més rellevants va ser l'ofertament de les tradicionals llànties.

hi ha diversos grups de persones amb la llegenda que assigna dimensions específiques de la maternitat de la Verge.

Des de la nau de l'església, la sagrada cambra es veu emmarcada per un arc triomfal, també de mosaic. La seva concavitat propicia jocs de llum i ombra, i allotja quatre figuracions al·legòriques, on és significat que tota la litúrgia gira entorn de Maria, com a inseparable de Crist.

La construcció del tron tingué per artistes més rellevants el pintor Josep Obiols i el mosaïcista Santiago Padrós. Però en els seus aspectes arquitectònics, decoratius, escultòrics i d'orfebreria comptà amb la col·laboració de molts especialistes.

Aquesta àmplia col·laboració també es donà en la preparació de la gran festa de l'entronització feta el 27 d'abril de 1947. Hi va ser emprada per primera vegada en públic després de la guerra civil la llengua catalana. Moltes iniciatives culturals i de devoció tingueren origen entorn d'aquella ocasió, com ara les tradicionals llànties, algunes ja ofertes durant la vetlla que precedí la festa, inici del que encara avui és la Vetlla de Santa Maria. Tot això és el que s'esdevingué aquell dia lluminós de 1947.

Els actes en la solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat comencen amb la Vetlla de Santa Maria, el 26 d'abril, a les 22 h, presidida pel pare abat Manel Gasch. Al final, hi haurà ballada de sardanes a la plaça (música enregistrada). Es podrà seguir per Ràdio Estel i les TV de la Xarxa de Comunicació Local. Hi haurà un cremaller especial de pujada des de Monistrol-Vila a les 20 h, i de baixada a les 0.30 h des de Montserrat-Monestir a Monistrol-Vila.

En la solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat, 27 d'abril, la missa serà a les 11 h. També s'emetrà per Ràdio Estel. A les 12.15 h, hi haurà ballada de sardanes a la plaça de Santa Maria amb la Cobla Triomfal d'Igualada.

D'altra banda, amb motiu del 75è aniversari de l'entronització, cada catedral de Catalunya acollirà una missa d'acció de gràcies i ofrena a la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya:

- . Tarragona, 24 d'abril a les 11 h
- . Sant Feliu de Llobregat, 27 d'abril a les 20 h
- . Solsona, 1 de maig a les 11 h
- . Vic, 1 de maig a les 11.30 h
- . Tortosa, 4 de maig a les 19.30 h
- . La Seu d'Urgell, 14 de maig a les 20 h
- . Barcelona, 8 de setembre a les 19.15 h
- . Lleida, 10 de setembre a les 19 h
- . Terrassa, 19 d'octubre a les 20 h
- . Girona, 8 de desembre a les 11 h

Vida eclesial

Aquesta setmana entrevistem
Diego Solana del bufet
Cremades & Calvo Sotelo,
presentem l'Informe Foessa
2021 corresponent a la diòcesi
de Barcelona, informem de la
mort de dues treballadores
de Càritas Ucraïna i coneixem
com acompanya l'Església
la població ucraïnesa

Diego Solana, portaveu del despatx d'advocats Cremades & Calvo Sotelo

«L'objecte de l'auditoria també abastarà l'actitud, les conductes, de les més altes autoritats de l'Església»

En una entrevista concedida al programa *El matí*, de Ràdio Estel, el periodista Pol Marsà va conversar amb el portaveu del despatx d'advocats Cremades & Calvo Sotelo, Diego Solana. El bufet va ser l'escollit per la Conferència Episcopal Espanyola per fer una investigació independent dels casos d'abusos sexuals en el si de l'Església, que es remuntarà als darrers 60 anys. L'entrevista va tenir lloc poques hores abans que el despatx d'advocats presentés la llista de membres del grup de treball, en el qual hi ha noms com Pedro Strecht, responsable de la investigació a l'Església portuguesa, o els advocats Martin Pusch i Ulrich Wastl, del despatx que va dur a terme la investigació a Munic.

Quins experts conformaran l'auditoria d'investigació?

Hem incrementat el nombre de persones que integren el grup de treball. La finalitat és no limitar-nos únicament a perfils jurídics, sinó també incloure altres persones de les àrees de les ciències socials com la psiquiatria, la victimologia, persones expertes en els protocols internacionals en matèria de drets humans, persones que han estat vinculades a grups de treball internacionals en la protecció de la infància i persones també d'altres jurisdiccions d'altres països.

Una de les claus d'aquesta auditoria serà la capacitat de connexió i d'empatia amb les víctimes a les quals s'hauran d'apropar? Que confiïn en els membres d'aquesta comissió per explicar el que van viure?

Hem obert diferents canals de comunicació amb les víctimes: poden venir al despatx, ens poden escriure un correu electrònic, ens poden trucar... les persones que han estat víctimes d'abusos

han de ser al centre i se les ha de tractar amb el màxim respecte, la màxima professionalitat i, sobretot, no revictimitzar-les. La revictimització és que, d'alguna manera, cada vegada que recorden aquelles terribles situacions que van viure, fins i tot si va passar fa moltes dècades, aquest dolor, aquest trauma el reviu i el pateixen molt. Per això cal actuar amb molta professionalitat i amb persones expertes en la matèria.

Hi ha també la voluntat de guanyar la confiança d'associacions com Infància Robada, que no vol col·laborar amb l'auditoria perquè no hi confia?

Nosaltres tenim tots els canals oberts i totes les persones que hagin estat víctimes al llarg de la seva vida en el si de l'Església catòlica hi estan convidades, però també volem ser molt respectuosos amb aquelles persones que, pels motius que sigui, no vulguin contactar amb nosaltres. No busquem la legitimitat del grup de treball, no creiem que l'objecte del treball sigui la identificació de les víctimes. D'alguna manera, legitimar la nostra feina a través de parlar amb moltes víctimes. Nosaltres som aquí per ajudar. Entenem que hi hagi persones que pels motius que sigui, i que són

«Entenem que hi hagi persones que no volen parlar amb nosaltres i això ho hem de respectar»

molt legítims, considerin que no volen parlar amb nosaltres i això ho hem de respectar, tant associacions com persones que hagin patit tant de dolor dins de la seva ànima, sota tantes capes emocionals que considerin que no volen parlar-ne. Cal ser molt respectuós. Nosaltres hi som i volem ajudar, però per descomptat que a aquelles persones que considerin que no som l'equip adient o que prefereixin no parlar amb nosaltres, no podem més que expressar-los el nostre màxim respecte.

Per fer aquests informes hi ha moltes dades que surten als mitjans de comunicació, per exemple, les investigacions que ha fet el diari *El País*, hi ha tot el treball que han fet les diòcesis espanyoles. Són dues línies d'investigació que abordareu des d'aquest grup de treball al llarg del proper any?

Hi ha tres objectius principals de l'informe en el qual estem treballant. El primer és conèixer tota la veritat, el segon és valorar com han funcionat els protocols de les diòcesis, dels ordes religiosos, de les associacions d'indole catòlica i, en darrer lloc, la no-reiteració d'aquest tipus de conductes.

Conèixer la veritat, apropar-se a la veritat comprèn tot allò a què puguem accedir, tots aquells testimonis que puguem recollir, de manera que en els informes que són públics tot això ho

puguem incorporar al nostre, fins i tot les denúncies que ja han anunciat que han rebut les diferents diòcesis. En aquest primer aspecte d'assolir la veritat, estem treballant amb tothom i tots aquests testimonis es recolliran al nostre informe.

En el camí legal que es pugui recórrer arran de la investigació, els qui participeu d'aquesta auditoria tindreu també algun tipus de paper o la vostra funció és només fer el retrat del que hi ha?

El nostre paper realment és fer el retrat perquè no és competència nostra assolir la veritat judicial ni dur a terme les investigacions. Això correspondrà més a la Fiscalia, a les mateixes víctimes o a les autoritats públiques que seran les que duguin a terme aquestes investigacions i als jutges dictar les sentències corresponents. Nosaltres ens centrarem en els tres apartats anteriorment esmentats.

Hi hauria la possibilitat que féssiu una anàlisi, quantificacions d'un possible rescabament per la via econòmica del possible mal causat, per exemple?

Nosaltres abordarem algunes qüestions. Per exemple, el tema de la responsabilitat, on hi haurà un apartat extens que tractarem des del punt de vista del dret espanyol, des del punt de vista del dret anglosaxó, per intentar establir uns paràmetres que després correspondrà als jutges o a les persones que hagin patit abusos o a l'Església catòlica o a qui correspongui emprar-los o no. Però nosaltres intentarem fer de la millor manera possible la nostra feina i per descomptat aquest tema l'abordarem des del punt de vista del dret espanyol i també des del punt de vista d'altres ordenaments jurídics d'altres països del nostre entorn.

També intentaran establir el nivell de relació que tenia l'Església amb cadascun dels casos?

L'objecte de l'auditoria també abastarà l'actitud, les conductes, de les més altes autoritats de l'Església catòlica. Per tant, per posar un exemple, si fa 40 anys, hipotèticament, la política de l'Església en matèria d'abusos, era limitar-se a traslladar un victimari, un possible agressor, a una diòcesi diferent, això també ho indicarem, per descomptat.

El Papa insisteix als bisbes espanyols en la necessitat d'acompanyar les víctimes

IGNASI MIRANDA

El Papa va animar l'episcopat espanyol a continuar amb el seu treball d'investigació sobre els casos d'abusos a menors en el si de l'Església, sobretot en l'ajuda i atenció a les víctimes, que han de ser «el centre». Així ho va explicar el cardenal Joan Josep Omella, president de la Conferència Episcopal Espanyola, després de la reunió del 7 d'abril amb el Pontífex, en la qual també van ser presents el vicepresident de l'organisme, el cardenal Carlos Osoro, i el secretari general i portaveu, Luis Argüello.

El cardenal Omella va assegurar que el Sant Pare coneix perfectament la situació d'Espanya i que ha estat informat sobre l'auditoria encarregada per la Conferència Episcopal a la firma legal Cremades & Calvo Sotelo.

El també arquebisbe de Barcelona va explicar que el Sant Pare va animar els bisbes espanyols a «acompanyar les víctimes, a col·laborar amb les investigacions que hi hagi», incloent-hi la del Defensor del Poble, i a treballar en la prevenció. Joan Josep Omella va comentar que el Sant Pare ha escoltat amb molta atenció les novetats sobre l'equip de treball de Cremades & Calvo Sotelo.

D'esquerra a dreta: Luis Argüello, Joan Josep Omella i Carlos Osoro.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Doctores en solitud

En aquest moment en què la humanitat es veu confrontada amb ella mateixa davant la iniquitat del mal, la mort d'innocents (una realitat constant al llarg de la història però més visible ara per a nosaltres), ens preguntem com reaccionar. La compassió, la por, la indignació, l'estupor davant de l'absurd i la mentida, se succeeixen en el nostre ànim sense trobar fàcilment una roca on recolzar.

Quan contemplàvem els darrers dies de Jesús, la persona de Maria se'ns presentava com una referència lluminosa de fidelitat i fermesa que ens assenyalava el camí.

Ella va patir de manera vicària les incomprendiments que va patir el seu fill. El va acompanyar sense intentar influenciar-lo per evitar

aquell final terrible. Alhora confiava en Aquell que li havia anunciat que el regnat de Jesús no tindria fi. La vivència de Maria, sintonitzada de forma total amb l'Amor del Pare, i expressada en la mansuetud de l'*Ecce homo*, ens guia per continuar estimant, perdonant, tornant amor malgrat tot.

Ella es va unir al seu fill en les paraules «Pare, perdona'ls, perquè no saben el que es fan». I es va quedar sola quan ell va lliurar l'Esperit. La seva soledat és la de milers de mares ucraïneses i russes, sirianes i afganeses... que han perdut fills, germans o marits en les guerres. Unes i altres vivint el mateix dolor, la mateixa soledat, la mateixa por i desconcert.

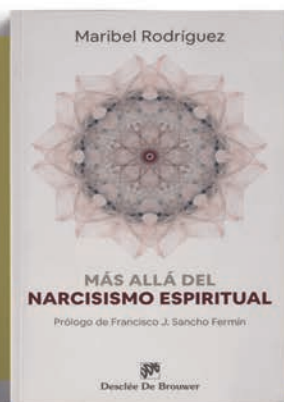
Maria va obrir la seva soledat: solitud, abandonament total, fosc sense sortida aparent, a l'Es-

perit de Déu. Mai no va tancar la porta a la Misericòrdia que, segons sant Joan Pau II, és el dic que Déu posa a la iniquitat del mal. Maria té una forma de «doctorat» (que la converteix en Mestra) en aquest gran misteri de soledat total (solitud) que no enfonsa, sinó que sosté perquè es fonamenta en Déu. La seva soledat extrema es torna llum per als apòstols atemorits, només ella espera confiada la resurrecció del fill.

Quan van contemplar la passió de Crist, i la passió de milions de persones maltractades, assassinades, desplaçades i ignorades, ens vam poder unir al cor de Jesús que transforma tot aquest dolor en misteri salvífic. Maria és la primera deixeble i doctora en aquest dolorós art martirial dels cristians.

LETICIA SOBERÓN

Experta en intel·ligència col·laborativa

Más allá del narcisismo espiritual

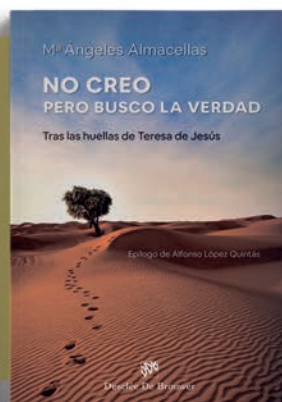
¿Qué es el narcisismo espiritual? ¿Podemos caer cualquiera de nosotros en él? ¿Hay una salida? La plaga de narcisismo que parece extenderse en nuestros días, condiciona de muchas maneras la forma en la que se viven la religión y la espiritualidad.

Contemplar a Cristo

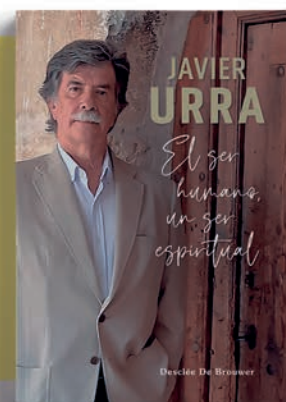
Apoyado en los textos bíblicos, en la tradición patristica, en maestros de espiritualidad, el autor desgana una visión de la mística que consiste en la verdad transformadora de la opción de Dios de hacerse uno de nosotros. He aquí un libro que es, a la vez, un revulsivo y un regalo.

-Revista vida Nueva-

No creo, pero busco la verdad

Yo, con tantas dudas y recelos, ¿tendría el valor de dejar mis miedos y prejuicios y me arriesgaría a salir a buscar la verdad que se revela en Jesucristo? Una guía práctica para seguir las huellas de Teresa por ese camino de plenitud personal y adentrarnos en el ámbito de amor y amistad que da sentido a nuestra vida.

El ser humano, un ser espiritual

Este libro diferencia espiritualidad de religión, pero no las enfrenta, acompaña en una búsqueda honesta, no presa de sectarismo confesional, ni de dogmatismo escéptico. Incide en que el amor da sentido a la vida, que soy un ser en el mundo con los demás y para los demás.

Desclée

De Brouwer

www.edesclée.com

EdDesclee

EditorialDesclee

EditorialDesclee

editorialdescléedebrouwer

Barcelona

**Representen el 32% de la població,
300.000 persones més que l'any 2018**

885.000 persones de la diòcesi de Barcelona es troben en exclusió social

REDACCIÓ
Barcelona

Raúl Flores i Miriam Feu durant la presentació de l'informe.

Raúl Flores, coordinador de l'Equip d'Estudis de Càritas Espanyola i secretari tècnic de la Fundació FOESSA, i Miriam Feu, cap d'Anàlisi Social i Incidència i responsable de l'Observatori de la Realitat Social de Càritas diocesana de Barcelona, van presentar les principals dades de l'informe FOESSA 2021 d'exclusió i desenvolupament social a la diòcesi de Barcelona. Va ser durant la *Jornada Pandèmia i exclusió social: La tempesta perfecta*, el 4 d'abril a la Sala Oriol Bohigas de l'Ateneu Barcelonès.

Feu va indicar que 885.000 persones de la diòcesi de Barcelona es troben en exclusió social, 300.000 més que l'any 2018: «L'exclusió social a la diòcesi de Barcelona se situa 3 punts per sobre de la de Catalunya (29,10%) i gairebé 9 punts per

sobre de la del conjunt d'Espanya (23,4%). La dada és preocupant, i significa que 1 de cada 3 persones de la diòcesi queda exclosa de la societat.»

Segons Raúl Flores, problemàtiques com l'accés a l'habitatge o una major precarietat laboral situen Barcelona en un nivell d'exclusió social superior al del conjunt de Catalunya. «97.000 llars tenen tots els seus membres actius a l'atur, 167.000 es troben en inestabilitat laboral greu, i 77.000 llars no disposen de cap ingrés periòdic», va afirmar. I va explicar que més d'un milió de persones viuen en exclusió residencial: «Un 26,2% de la població (725.000 persones) paga una despesa excessiva en habitatge, que implica que es queda en pobresa severa un cop ha fet front a les despeses d'habitatge i subministraments.»

De la seva banda, Miriam Feu va detallar que més de 140.000 llars de la diòcesi de Barcelona no tenen accés a medicaments per problemes econòmics, i que 33.000 famílies on viuen 118.000 persones afirmen que han passat gana en els darrers 10 anys amb freqüència o en passen ara.

El director de Càritas diocesana de Barcelona, Salvador Busquets, va ser l'encarregat de cloure la jornada. I ho va fer demanant reimpulsar el model d'estat del benestar. Per això, va insistir que cal augmentar la cobertura de Renda Garantida de Ciutadania (RGC) i implementar una harmonització completa entre l'Ingrés Mínim Vital (IMV) i la RGC. També va demanar una política decidida d'habitatge social.

REGALA HORIZONTE, REGALA SENTIDO, REGALA LIBROS

JOSEP OTÓN

Tabor

El Dios oculto en la experiencia
Prólogo de Mons. Antoni Vaidell

José Ignacio González Faus

La inhumanidad

Reflexiones sobre el mal moral

Javier Melloni, SJ

Éxodo y éxtasis
en Ignacio de Loyola

Una aproximación a su Autobiografía

Grupo de Comunicación Loyola Padre Lojendio 2, 48008 Bilbao • info@gcloyola.com

gcloyola.com

Homes i dones nous

XAVIER MORETÓ
Consiliari de Catalunya i les Illes

Ja hem celebrat la Setmana Santa! Per fi l'hem pogut celebrar com Déu mana! (mai millor dit...) La pandèmia ens ha deixat dos anys en blanc. Ja no ha calgut reciclar el ciri pasqual. Ja hem pogut comprar-ne un de nou (tot i que no són gaire econòmics...).

La Setmana Santa és central per a nosaltres, els cristians. Celebrem el fet més gran, Jesús mor i ressuscita. Com diu sant Pau, per la seva mort i resurrecció som fets nous, homes i dones nous (i noves).

Als de Vida Creixent, enguany, ens escau molt bé aquest fet. Estem en ple-

na reconversió. La gent va tornant, de mica en mica, als grups, malgrat que alguns s'han quedat pel camí. N'hi ha que, a causa de la pandèmia, ens han deixat. D'altres prefereixen quedar-se a casa. Però nosaltres seguim. Hem fet reunions, tant diocesanes com interdiocesanes, hem escollit un nou president, fins i tot volem fer la Trobada de tot Catalunya a Montserrat! Potser serem poquets, però la farem. Una trobada aquesta que «fa» moviment.

Som-hi! I, un cop hem anat als oficis de Setmana Santa —ara ja amb normalitat—, que puguem seguir entomant amb joia el cant central de l'inici de la Vetlla Pasqual: «La llum del Crist! Us lloem Senyor!».

Parlem del bisbat d'Urgell

M. CARME RIBES I SIDÓS
Presidenta Urgell-Andorra

El nostre bisbat d'Urgell és com una casa pairal, on podem confiar en les persones que ens reben.

El nostre bisbe d'Urgell Joan Enric ens obre sempre les portes, amb un somriure de generositat i alegria.

Personalment, també tenim la possibilitat de comunicar-nos sempre amb els grups de Vida Creixent, formant un agermanament amb altres grups de Catalunya.

Quan parlo de grups és perquè gràcies a Déu tenim la fe que, tot i sent ja grans, i havent viscut la pandèmia, no hem deixat d'estar units i que, amb molta serietat, cada grup d'Urgell hi va posant un granet de fe, per anar caminant amb l'esperança encesa i compartir el bon pa. I aquesta alegria ningú no ens la prendrà.

Us recordo que la Trobada Interdiocesana serà a Montserrat els dies 4 i 5 de maig del 2022.

Agustí Codinach

Ucraïna

Més de 352.000 ucraïnesos han estat atesos des de la invasió russa

Càritas lamenta la mort de dues treballadores seves a Mariúpol

REDACCIÓ
Mariúpol

«Aquesta notícia dramàtica deixa la família de Càritas horroritzada i commocionada. Ens unim al dolor i al patiment de les famílies i dels nostres companys de Càritas Ucraïna que estan vivint una tragèdia.» Amb aquestes paraules, el secretari general de Càritas internacional, Aloysius John, expressava el dolor de la Confederació davant la notícia de la mort de dues treballadores de Càritas Ucraïna a Mariúpol. Malgrat que l'atac va conèixer fa poc, és probable que tingués lloc el 15 de març quan un tanc rus va disparar contra l'edifici del centre de Càritas a Mariúpol, i va matar les dues membres del personal i cinc dels seus familiars.

A causa de l'absència de comunicació amb la ciutat de Mariúpol i la manca d'accés a les instal·lacions del centre de Càritas, l'oficina nacional de Càritas Ucraïna encara no compta amb prou elements per determinar què va passar i continua recollint informació. Presumptament, el personal de Càritas i les seves famílies es van refugiar al centre durant el bom-

bardeig.

«Càritas internacional reitera la seva crida incessant a la pau», ha assenyalat John, «el "martiri" a Ucraïna, com ho ha anomenat el papa Francesc, s'ha d'aturar, i s'ha d'aturar ara. La comunitat internacional ha de fer l'impossible per frenar aquesta massacre immediatament. Cal donar una oportunitat a la pau. El conflicte armat i la violència no són la solució. S'han de salvaguardar les vides humanes i defensar la dignitat humana. Cal garantir la seguretat dels civils».

La Confederació de 162 organitzacions de Càritas nacionals arreu del món també condemnen la violació generalitzada del dret internacional humanitari en diferents zones d'Ucraïna. Des de l'inici del conflicte, les dues Càritas presents al país (Càritas Ucraïna i Càritas Spes) han estat al costat de la gent i han ofert assistència humanitària.

«Càritas Ucraïna i les dels països veïns continuen oferint assistència vital a la població i als refugiats que fugen de la guerra. Estem profundament agraïts a tots els treballadors i voluntaris de Càritas que continuen servint incessantment les persones necessitades, fins i tot a costa de les seves pròpies vides», ha afegit Aloysius John.

Des que va començar el conflicte, Càritas ha atès més de 352.000 persones, moltes d'elles dins d'Ucraïna. Només en aquest país es reparteixen diàriament més de 4.000 àpats. Les Càritas nacionals als països veïns, inclosos Polònia, Hongria, Eslovàquia, Romania i Moldàvia, estan en primera línia per ajudar els milions de refugiats. Càritas i l'Església es troben entre les poques organitzacions que queden al costat de la població ucraïnesa, i la seva presència de base els permet arribar fins i tot a zones de conflicte molt remotes.

Càritas està bolcada amb els refugiats tant dins com fora d'Ucraïna.

Càritas Polònia

L'Església atén humanament i espiritualment la població ucraïnesa

«Els nostres convents han esdevingut un centre d'acollida»

BEATRIZ MORETÓ

Delegada d'Ajuda a l'Església
Necessitada a Barcelona

Des que el 24 de febrer va esclatar la guerra a Ucraïna, milions de persones s'han vist obligades a fugir de la seva llar per salvar la vida, abandonant les regions de l'est i sud, en direcció oest. Segons les darreres xifres oficials d'AC-NUR, uns quatre milions han passat les fronteres cap als països veïns, però es calcula que més de sis milions i mig estan desplaçats a l'interior del país.

Els milers de sacerdots, religiosos i religioses que s'han quedat per continuar atenent humanitàriament i espiritualment la població, ens comuniquen el que estan vivint. És el cas de les religioses de la congregació de Sant Josep: «Hi ha gent dormint a tots els racons possibles del monestir, tant a llits com en matalassos pel terra. Estan molt agraïts per l'oportunitat de rentar-se, menjar un plat calent i dormir. Alguns han passat dies en soterranis o refugis antiaeris», comenta la germana Tobiaszka a la fundació Ajuda a l'Església Necessitada, que acaba d'aprovar una ajuda extraordinària per a les religioses de totes les congregacions femenines de

ritu llatí de Lviv.

«Mirem d'ajudar els refugiats i persones locals que es troben en una situació difícil a causa de la guerra», explica la religiosa. Al seu monestir de Lviv, les religioses de Sant Josep han establert un punt intermedi per als refugiats on poden descansar i recuperar forces. A més, les germanes ajuden a establir contactes i a buscar famílies que puguin acollir els refugiats en altres llocs, la majoria a Polònia. Així mateix, coordinen els conductors per transportar famílies, moltes d'elles mares amb fills.

Ja sigui gran o petit, cada convent i casa de les congregacions religioses ha esdevingut un lloc d'acollida per als més necessitats: «En un altre dels nostres convents, a la ciutat de Stryi, les germanes han preparat una habitació perquè serveixi d'allotjament per a una família amb dos fills i l'àvia. Amb l'ajuda de benefactors locals i estrangers van comprar una rentadora, una nevera, els llits, etc. Tot el que cal per viure. Un dels nens és un malalt que necessita cures i alimentació especials», assenyala la germana Tobiaszka.

Malgrat la situació depriment, també s'albiren petits raigs d'esperança. Les religioses reben missatges d'arreu del món que els diuen que la gent pensa i prega per elles, també experimenten una gran solidaritat per part dels amics i veïns del convent. Molts asseguren: «Ens quedarem aquí mentre hi siguin les germanes. Quan elles marxin, també marxarem nosaltres.»

Fa més de 40 anys que Ajuda a l'Església Necessitada dona suport a l'Església d'Ucraïna, amb la qual manté una relació estreta. D'aquest projecte nou, se'n beneficiaran totes les religioses de l'arxidiòcesi de Lviv, perquè puguin servir i ajudar en aquest moment difícil de la guerra a Ucraïna.

L'Església continua compromesa amb el poble ucraïnès.

SABER ESCOLTAR

Les paràboles de Jesús

En els Evangelis, Jesús ens parla en paràboles. Una paràbola és una breu comparació basada en una experiència quotidiana de la vida. La seva finalitat és ensenyar una veritat espiritual. No són faules ni al·legories, perquè es basen en un fet o una observació real o almenys versemblant.

Els deixebles pregunten a Jesús: «Per què els parles en paràboles?» Els contestà: «Perquè a vosaltres us ha estat donat de conèixer els misteris del Regne del cel, mentre que a ells no els ha estat donat. Perquè a aquell qui té, li serà donat, i en tindrà de sobres; i a qui no té, fins allò que té li serà pres. Per això, els parlo en paràboles, perquè hi veuen sense veure-hi, i hi senten sense sentir-hi ni comprendre» (Mt 13,10-13).

Jesús diu que ensenya, tot emprant paràboles, per tal que comprenguin el seu missatge aquells que han acceptat Déu al seu cor. Però els que tenen el cor endurit no el poden entendre. Per tant, comprendre el missatge de Jesús significaria ser un veritable deixeble seu. No entendre el missatge de Jesús vol dir no poder rebre la seva ajuda ni la del seu missatge.

Després d'ensenyar el poble en paràboles, Jesús continuava ensenyant els seus deixebles en privat, de manera més directa i profunda de com ho feia a la resta de la gent. D'aquesta manera els formava, per tal que divulgessin aquestes veritats. Així ho fa en la paràbola del sembrador.

Sovint, Jesús va emprar paràbo-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

les perquè les veritats més elevades estiguessin a l'abast de tothom. Els seus ensenyaments es diferenciaven, en senzillesa i imatges, de l'estil complicat dels filòsofs antics.

Jesús sabia que la veritat no és una dolça música per a tots, perquè n'hi ha molts que no tenen ni interès ni respecte per les coses profundes de Déu. Podem afirmar que una paràbola és una benedicció per a aquells que se senten disposats a rebre el missatge de Jesús. Però per a aquells que tenen el cor i l'oïda durs, una paràbola també és una declaració de judici.

Comprendre el missatge de Jesús significa ser un veritable deixeble seu

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Els mitjans de comunicació es multipliquen. Fa anys es limitaven al diari i a la ràdio. Avui no imaginem ningú que no porti mòbil. Es compleix el que es va predir, que l'aparell seria útil per a moltes funcions, fins i tot, que serviria per trucar. El cristià responsable i capacitat no pot ignorar aquestes qualitats.

Quan soc a la riba del llac de Galilea, sempre penso en la veu del Mestre i en la capacitat dels oients. Per escoltar-lo i entendre'l era suficient allunyar-se'n una mica. Avui ningú seria capaç de comprendre'l. L'assemblea cristiana es va reunir als edificis cada vegada més grans i va caldre el púlpit amb el seu tornaveu, que reflectia la veu del predicador a tot l'àmbit. S'hi va afegir

A PROPÒSIT DE...

Ucraïna altra vegada

el micròfon i els altaveus, que avui dia són imprescindibles.

Sens dubte que el telèfon intel·ligent també serveix per trucar, sí, però potser és aquesta la utilitat menys important. Gràcies a ell podem estar al corrent de qualsevol fet que passi. Els que interessin políticament i econòmicament i els que ens importen cristianament. Cal tenir els ulls i les orelles ben oberts i tenir disposat l'ànim per transmetre la Bona Nova fins als confins de la terra.

D'Ucraïna ens arriben notícies tristes, hem de sentir-nos solidaris

Calen adults i joves, masculins o femenins, que evangelitzin els que viuen indiferents a la fe

de les seves penes i correspondre-hi generosament. Ara bé, també testimonis exemplars. Precioses imatges de fidels senzills que s'estimen i pensant que potser s'apropa la fi, es volen casar, morir probablement, enriquets per la gràcia. Sense ostentacions, sense cerimònies, sense convidats. Altres als hospitals, a les trinxeres o amagats, busquen el sacerdot que els perdoni els pecats.

Gràcies al mòbil hom se n'assabenta i, gràcies a ell, un pot comunicar-ho als altres. Més que dones sacerdots, que no discuteixo, calen adults i joves, masculins o femenins, que evangelitzin els que viuen indiferents a la fe. Aconseguit això, ja podran gaudir de la missa presidida pel ministre ordenat.

Dels fidels d'Ucraïna, n'hem d'aprendre.

SIGNES D'AVUI

El llibre i la rosa

Acaronar la paraula, mirar-la, escodrinyar-la, conèixer-ne les arrels i els significats, descobrir el seu lloc en una constel·lació de milers de paraules estampades en un llibre imprès o digital... D'això es tracta. La paraula aglutina el que es vol expressar i vehicula la comunicació. Cada llibre és com una petxina que potser conté una perla de saviesa. Totes les llibreries són plenes de les meves ignoràncies i les biblioteques, totes plenes dels meus desitjos. La paraula no és una creació ni una conquesta. Joan, l'evangelista, al llibre sagrat ho va exposar magistralment: «Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu.» Les nostres paraules són el reflex temporal de la Paraula eterna. Són els centelleigs multiformes, en diferents claus idiomàtiques. Són

portadores de llum, alhora que en algunes d'elles hi projectem les nostres ombres. En català «parlar» és també «enraonar» perquè la paraula conté la seva dosi de raó. Per això, es vincula al pensament i a la filosofia, disciplina aquesta que es vol marginar dels plans d'estudi. La paraula assoleix la màxima bellesa quan es posa al servei de la veritat, de l'amor i de la llibertat.

La rosa cal contemplar-la, olorar-la, tractar-la amb delicadesa, regar-la... La sensibilitat es nodreix de la beutat, de l'art i de la cultura. Més enllà de tot això, la rosa simbolitza l'amor. En aquest sentit, cal conrear-la, dedicar-li temps, tenir cura de

Dos camins diferents i complementaris per construir l'amor

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

la seva fragilitat. El petit príncep va arribar a entendre que «és el temps que has dedicat a la teva rosa el que l'ha feta tan important». Cadascú és responsable de la seva rosa.

A Catalunya, per la festa de Sant Jordi, el llibre i la rosa s'agermanen. Tots necessitem sensibilitat i pensament, amor i cultura. Quan vull buscar els meus orígens biogràfics del que representen el llibre i la rosa en la meua vida, veig que no són una conquesta meua, sinó una transmissió familiar: la biblioteca del meu pare i el piano de la meua mare. Paraula i música. Escrits i interpretacions. Dos camins diferents i complementaris per construir l'amor. El llibre i la rosa, més que reclams comercials, són una realitat quotidiana i una transmissió de valors esplèndida.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

«D'ells és el Regne del Cel»

De vegades costa molt de pair aquesta benaurança. Que «els últims seran els primers» és una gran promesa per a la qual hem de tenir molta fe, perquè realment, en aquest món que vivim, no és pas una realitat.

Aquests dies estem tots esverats —i amb molta raó— pel patiment dels nostres germans ucraïnesos. Dones sovint amb fills petits que han deixat amb gran dolor el seu marit al front i que arriben amb l'angoixa de perdre l'habitatge en un d'aquests bombardejos cruels que maten indiscriminadament civils.

La meua experiència del diumenge que vaig anar a rebre els dos autocars que Missatgers de la Pau amb sor Lucía Caram portaven a Barcelona va ser una de les més

fortes que he viscut. I no tant per veure escenes de dolor —que em van afectar, és clar— sinó pel meu patiment intern que, sense poder-hi posar remei, us vull compartir.

Deixant de banda l'angoixa que em va produir veure les llàgrimes d'algunes dones, que agraïen el que es feia per elles, en escoltar les històries de dolor, de pànic o d'enyorament, jo no podia deixar de pensar en els milers de «refugiats» que no havien tingut la sort de ser acollits com aquells que tenia al davant.

Un meravellós hotel de quatre estrelles, que ens enlluerna la vista quan entrem a Barcelona per la Ronda del Litoral, Renaissance Barcelona. Un munt de voluntaris de l'Obra Social "laCaixa" molt ben organitzats. Un dia i una nit acollits

esperant a ser allotjats i «registrats» com a refugiats.

Entre el grup, uns preciosos gossos acollits també per voluntaris que els feien tota mena de moixaines. Jo mateixa em sentia atreta per aquells animals encisadors. Però el meu cap i el meu cor se n'anaven, sense voler-ho, a molts amics meus que havien arribat fugint de diferents situacions límit i que feia tres anys que esperaven ser acollits i documentats... Si veiessin aquell acolliment, potser desitjarien ser gossos.

Aquests dies estem tots esverats pel patiment dels nostres germans ucraïnesos

Catalunya Cristiana

www.catalunyaacristiana.cat

Rambla de
Catalunya
115 (davant de
Sant Ramon de
Penyafort)

**T'esperem
aquest Sant
Jordi amb
un obsequi**

**Comparteix
la Diada de
Sant Jordi
amb
Catalunya Cristiana**

Sant universal

Sant Jordi s'inclou en dues tradicions diferents, a Orient i a Occident, i és comú el fet que superi el maligne amb la seva fidelitat i coratge

JORDI MARJANEDAS

El monestir de Sant Jordi al desert de Judà (Israel), iniciat l'any 432.

La proclamació de Constantí l'any 313 de tolerància amb els cristians, i el posterior edicte de l'emperador Teodosi del 380 en què es declarava el cristianisme com la religió oficial de l'Imperi romà, van ser acollits amb gran satisfacció per bona part de l'Església, llavors majoritàriament de cultura romana.

A Orient, però, molts cristians van rebutjar aquesta connivència amb el poder polític. Enyoraven l'època precedent en què calia una gran fermesa per mantenir íntegra la fe també davant de les persecucions i recordaven amb nostàlgia el testimoni dels màrtirs. Per a ells, tot màrtir indistintament era considerat igualment digne de veneració. El seu interès no se centrava tant en el rostre d'un o altre, sinó en el fet del martiri participat igualment per tots. Així és que, en els relats d'un en concret, anomenat en grec Georges, Jordi, se li van anar associant, com a experimentats per ell, tota mena de turments que diferents cristians martiritzats havien patit. D'aquesta manera, Georges va ser considerat no ja «un» màrtir, sinó «el» màrtir. Però a l'hora de representar-lo ho van fer no com un que mor al patíbul, sinó com un cavaller vencedor per mostrar que és ell, el màrtir i no l'emperador, qui realment mata el drac, símbol del maligne, i salva l'Església, simbolitzada per una dona jove.

Davant de l'afebliment de la vida cristiana en què, amb la nova situació política creada, els cristians estaven davallant, desenes i desenes de cristians, homes i dones, que mantenien ferm el model d'heroïtat dels màrtirs, van decidir abandonar les ciutats i retirar-se als deserts d'Egipte i Palestina, procedents de molts indrets, amb la intenció de viure la fe amb igual radicalitat que aquells. S'hi ajuntaren fent vida de comunitat, amb variades normes de convivència, donant inici a la fundació d'ordes monàstics al llarg dels segles a tota l'Església. Per a tots ells, el model de vida era sempre el màrtir, és a dir, sant Jordi. Encara avui, al desert de Judà, entre Jerusalem i Jericó, es pot visitar el monestir dedicat a Sant Jordi al congost, o wadi, d'El Qelt, encara habitat, iniciat l'any 432.

Però, quin va ser el personatge originari? El fet és que avui en

Església de Sant Jordi i entrada a la mesquita El Khader, a Lod (Lidda).

coneixem ben poc. Sabem que el seu nom, en grec, significa «pagès». Eusebi de Cesarea, l'any 332, en parla com d'un soldat d'origen noble assassinat per Diocleciana a la Capadòcia.

El cas és que la veneració de sant Jordi «el màrtir» es va estendre ràpidament per tota l'Església d'Orient.

El papa Gelasi el va reconèixer l'any 472 entre els sants «el nom dels quals és molt venerat entre nosaltres, però només Déu en coneix les accions».

Avui, en qualsevol temple ortodox, a més de la icona de Jesús, la Mare de Déu i els dotze apòstols, no pot mancar mai la de sant Jordi, el màrtir.

Fins i tot un dels primers pobles a acollir la fe cristiana, un de caucàsic, va voler rebre el seu nom, com si fos el nom de baptisme de tot el poble, convertint-se en Geòrgia.

A Palestina, avui, moltes cases cristianes es distingeixen de les dels musulmans amb un baix relleu de sant Jordi que decora el portal d'entrada.

Lidda

També hi ha documents que indiquen la tomba de sant Jordi a

Sarcòfag actual del sant a la cripta.

En qualsevol temple ortodox, a més de la icona de Jesús, la Mare de Déu i els dotze apòstols, no pot mancar mai la de sant Jordi, el màrtir

El descobriment d'aquest sant oriental propiciat pels croats va tenir un gran ressò al seu retorn a Occident

la ciutat de Lidda o Diòspolis, actualment anomenada Lod, l'ajuntament on s'ha construït l'aeroport de Tel-Aviv.

El seu origen, però, s'ha de situar al segle VI, amb el bisbe Tiberino, el qual, volent donar importància al nou bisbat de Lidda que ell inaugurava, a més de construir una basílica sota el patrocini de sant Jordi, també hi va col·locar una arca amb el seu nom, i es va escampar així la suposició que allà hi havia la tomba del sant. Però el text més antic es remunta només al 530, en el qual Teodosi escrivia: «A Diòpolis, on va ser martiritzat sant Jordi, hi ha el seu cos i es relaten moltes meravelles.»

Sant Jordi i els musulmans

L'abundant representació de sant Jordi pels cristians va colpir els musulmans quan van entrar a Palestina i el van identificar amb El Khader, un personatge de la mitologia àrab que Mahoma va introduir a l'Alcorà, com a company de Moisés, també representat a cavall.

Per als àrabs de Palestina, els noms de Georges o Jerjes, en àrab, i Khader són sinònims. Fins i tot hi ha un poble, adjacent a Betlem, amb el nom d'El Khader on la festa de Sant Jordi és viscuda per tota la població, també musulmana, amb caràcter festiu i essent l'església cristiana dedicada al sant visitada al llarg del dia per tothom.

Així, quan Saladí va derrotar els croats i va reconquerir Jerusalem, arribant a Lidda, no va voler destruir l'església per no dessacralitzar les restes d'El Khader, sinó que en va enderrocar la part anterior i va construir-hi adjacent una mesquita.

L'any 1872 els grecs van restaurar l'actual temple, respectant la

mesquita, el mur lateral de la qual cobreix el lloc del que hauria de ser l'entrada principal de l'església. La festa musulmana del sacrifici de l'anyell reuneix moltíssims musulmans a la plaça del davant cada any.

Sant Jordi i els croats

Sant Jordi va ser completament ignorat a Occident fins que els croats van arribar a Constantinoble. Les representacions en què un cavaller rescatava una noia amenaçada per un drac no podien ser més adequades perquè els croats hi veiessin el model del cavaller medieval, per la qual cosa el van prendre amb entusiasme com el seu patró.

El cronista de la segona croada, encapçalada per Godofrey de Bouillon, conta com, arribats a Terra Santa, es van aturar dos dies a la ciutat de Lidda (o Diòspolis) per venerar les relíquies de sant Jordi abans de continuar la marxa cap a la conquesta de Jerusalem.

El descobriment d'aquest sant oriental propiciat pels croats va tenir un gran ressò al seu retorn a Occident on pobles com Anglaterra, Catalunya i tot el Regne d'Aragó, Gènova i d'altres, en una època en què s'exalçaven les virtuts cavalleresques, el van prendre com a patró. Així van néixer diverses narracions, fruit de la fantasia despertada amb la representació del sant com a cavaller.

Així és com sant Jordi s'inclou en dues tradicions diferents, a Orient i a Occident. Tanmateix, és comú el fet que superi el maligne amb la seva fidelitat i coratge, bé sigui com a sant-màrtir, bé com a sant-cavaller.

És, doncs, un sant universal al qual podem demanar la intercessió per superar tots els mals d'avui.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

al*k*ilando
by FINCAS GANDIA

Rambla Catalunya 81, 4º 2ª
08008 Barcelona

www.alkilando.com
93 451 50 00

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Els missioners de la misericòrdia

Benvolguts i benvolgudes, sant Joan Pau II va instituir el segon diumenge de Pasqua com a festa de la Divina Misericòrdia, una bona manera de relacionar la resurrecció de Crist amb la joia immensa de la salvació. Però què significa que Jesús ens salva? L'Evangeli ens ensenya que el pecat humà, és a dir, l'egoisme, l'orgull, les ganes d'autosuficiència i de poder, i el conseqüent menyspreu de Déu i de l'altre, desfiguren la imatge divina en la persona humana.

La missió de Jesús és, precisament, retornar-nos d'una vegada per sempre la dignitat de fills, la dignitat de ser i existir en la seva mirada amorosa. Així, per la seva Creu i amb la força de l'Esperit, hem esdevingut dignes de dirigir-nos a Déu com a *abbà* 'papa'. Que lluny queden aquí les imatges d'un Déu rigorós, justicier, pendent de detectar la més mínima feblesa humana! El Déu que mostra Jesucrist és Pare, pare i mare, capaç de patir per la felicitat dels seus fills, de cercar-los amb entranyes inflamades, delerós de fer-los gaudir d'ell mateix: el Déu de la Misericòrdia!

El papa Francesc, desitjós que

tota l'Església visqui i manifesti aquesta dimensió alliberadora i engrescadora de la fe, va proclamar el 2016 com a «Any sant» del Jubileu de la misericòrdia, tot un temps per a redescobrir i reviuire l'essència del Déu benigne i entranyable. I dins d'aquest context va instituir el servei preciós dels «Missioners de la misericòrdia», preveres a qui el Papa donà un encàrrec especial.

Està clar que tots els cristians, i de manera sacramental tots els ministres, som portadors de la misericòrdia del Pare, i que mai cap de nosaltres no pot deixar passar l'oportunitat de ser ambaixadors del perdó de Déu. Però el Papa volgué que alguns dels nostres germans, podríem dir, s'especialitzessin en aquest servei, el convertissin en una crida, una missió. I així, escoltant aquesta veu particular, oferissin el seu temps i els seus dons a predicar insistentment sobre la misericòrdia, a acollir des de la més exquisida humanitat tota persona que la desitgi, a dedicar temps i bones actituds per oferir el sagrament de la reconciliació.

Avui amb alegria puc dir que a l'arxidiòcesi de Tarragona tenim

quatre preveres que són «Missioners de la misericòrdia»: Mn. Jaume Gené (Altafulla) i el P. Ramon Olomí (Valls), que ja havien estat nomenats l'any 2016, i fa pocs dies vam rebre el nomenament signat pel papa Francesc de dos preveres més: Mn. Lluís Simón (Tarragona) i el P. Mario Buonanno (Santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona). A vosaltres quatre us demano que, oblidats de vosaltres mateixos, contempleu l'acció de Déu en cada germà, que estigueu a punt per a tothom, i que amb les vostres paraules i gestos mostreu únicament i exclusiva el gran signe de l'abraçada tendra del Pare.

I a l'estimat poble sant de Déu que peregrina a Tarragona, us demano que aprofiteu bé aquest regal del Sant Pare. Siguem conscients que aquests germans nostres han rebut una gràcia especial. Adreçem-nos a ells sabent que pel seu mitjà és Déu qui ens consola, qui s'aproxima a nosaltres, qui ens brinda la paraula escaient per a la nostra santedat. Així, cadascú des del seu lloc crearem comunitats vives i evangelitzadores, capaces d'engrescar en el seguiment del Mestre.

Ben vostre.

Pau a vosaltres!

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

És ben significatiu que a l'Evangeli de les aparicions del Ressuscitat la pau sigui el desig més repetit de Jesús. Paraules que uneix a la missió. Fixem-nos-hi! «Pau a vosaltres! Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Llavors alenà damunt d'ells i els digué: Rebeu l'Esperit Sant...» Aquest és l'element nou. Amb la força de l'Esperit, podem confiar plenament que podem dur a terme la missió encomanada, sense por i amb la certesa que Ell ens acompanya sempre. La fe és un do tan gran que mereix la nostra acollida i la nostra resposta generosa. Un do no és per ser discutit, sinó per ser acollit, compartit i agraït.

Meditant sobre la pau com a do, tan necessari en aquests moments globalment difícils, se m'ha fet present aquell Papa bo que l'any 1963 regalava al món una proposta de pau amb l'encíclica *Pacem in terris*, «Pau a la terra», un veritable repte per construir amb urgència una societat en pau, enmig d'un context contaminat per la «guerra freda», un ambient d'inestabilitat, de por i de desconfiança generalitzada. La proposta pretenia establir un diàleg amb el món i aprofundir en les situacions de pobresa i violència que més l'afectaven, o la situació dels països que patien l'assetjament a la dignitat humana, la violació dels drets més elementals dels seus habitants. La paraula de l'Església apareixia amb tota la seva claredat i força, paraula profètica que presentava el do de la pau com «l'anhel més profund dels éssers hu-

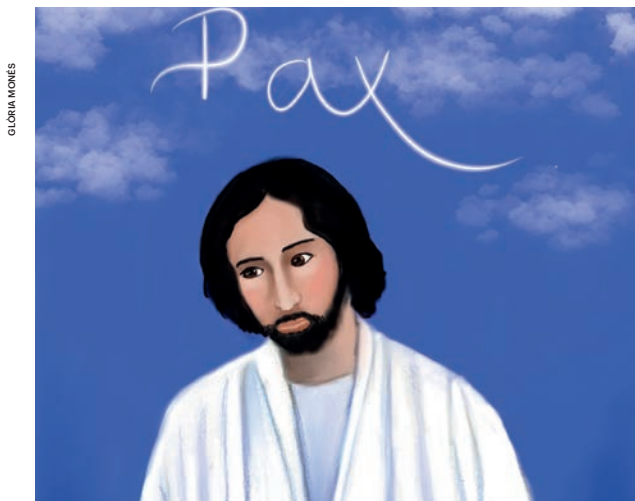
mans de tots els temps».

Comentant el lema «obediència i pau», el papa Francesc, agenollat i emocionat davant la tomba del papa Joan ha dit d'ell que «si la pau ha estat la característica exterior, l'obediència fou la disposició interior: l'obediència, en realitat, fou l'instrument per aconseguir la pau». Què és aquesta obediència? Es tracta de l'obediència a l'Esperit, a encarnar en la pròpia vida aquelles mocions imperades per la bondat i la voluntat de fer el bé, de ser promotor d'unitat, enderrocant els murs que separen persones i pobles, edificant ponts de diàleg i construint el bé comú i el compliment dels drets i deures de tots els homes i dones.

La resposta a la «guerra freda» ha anat fent-se més unànime, però encara no ha desaparegut el foc colgat d'antics rancors, d'ansies de poder, d'establiment de noves desigualtats que fan difícil el camí de la pau. El papa Francesc no cessa d'intervenir en relació amb el recent conflicte bèl·lic, i ho segueix fent oferint ponts de diàleg. A més, convidant a pregar per Ucraïna i Rússia, ha dit que «nosaltres sols no aconseguirem resoldre les contradiccions de la història i ni tan sols les del nostre cor; per això, necessitem la força sàvia i dolça de Déu, que és l'Esperit Sant». Ja des dels inicis, els apòstols van tenir molt clar que primer havien d'obeir Déu abans que els homes. Coneixem bé les conseqüències d'aquesta «obediència». Obren camí a l'Evangeli.

COMENTARI DE LA PARAULA

Jesús s'apareix als deixebles

Avui llegim dues aparicions de Jesús. Una als deixebles, sense Tomàs, i l'altra amb Tomàs. Malgrat que Maria Magdalena els ha anunciat la resurrecció de Jesús, els deixebles tenen por. La seva fe és feble, no es pronuncien públicament perquè encara no han fet l'experiència del Jesús viu i no accepten plenament el testimoni de Maria Magdalena. De nit, perquè els deixebles encara són a la foscor, Jesús es posa enmig d'ells i els ensenya les ferides de la crucifixió. Així queda clar que Jesús ressuscitat és el mateix Jesús terrenal que ha mort en la creu. Al final de l'Evangeli de Joan, els deixebles continuen figurant com uns seguidors que funcionen a empentes i rodolons. Però, malgrat els dubtes, Déu estima aquests deixebles. I igual que Déu Pare va enviar Jesús als deixebles, ara Jesús envia els deixebles al món com a testimonis d'Ell i de Déu Pare.

A continuació, se'ns diu que Tomàs no hi és. Per tant, ni ha sentit les paraules de Maria Magdalena, ni és present quan Jesús s'apareix als deixebles. Quan Tomàs entra en el relat, ho fa des de la incredulitat i la foscor. No confia en els deixebles, que li diuen el mateix que Maria els havia dit a ells: «Hem vist el Senyor.» Tomàs només està disposat a creure si es compleix una condició: que

pugui tocar Jesús. És una fe amb condicions. Tomàs no en té prou amb els testimonis de la comunitat.

El diumenge següent, no es diu que sigui de nit ni que els deixebles tinguin por. Jesús es torna a aparèixer als deixebles, ara Tomàs hi és present. La importància de la comunitat és cabdal en l'anunci de la resurrecció, per això Jesús es mostra enmig de tots els deixebles. En un primer moment, Jesús sembla que es disposa a satisfer les condicions de Tomàs, però immediatament li exigeix que no sigui incrèdul i que cregui. Llavors és quan Tomàs, sense tocar Jesús, confessa que és el seu Senyor i el seu Déu. Tomàs ha seguit el mateix itinerari que tots els deixebles: de no creure o d'una fe vacil·lant, a una fe plena i incondicional.

Un tema central d'aquest episodi, i de gran part del quart evangeli, és la fe i la visió. Joan insisteix que no cal veure Jesús per creure. Ho podem resumir així: veure no porta necessàriament a la fe, però la fe porta a veure qui és Jesús. Nosaltres, igual que la comunitat de Joan, no tenim accés al Jesús de carn i ossos. Tenim dubtes i pors. Senyor, ajuda'ns a creure i així et «veurem».

JAUME BALATEU
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

On rauen els orígens del fariseisme?

La diversitat del judaisme de l'època de Jesús reflecteix la riquesa de grups existents, una riquesa que neix dos segles abans fruit del xoc amb l'hel·lenització. L'arribada d'Alexandre Magne va suposar l'extensió de l'hel·lenisme a tot el Llevant mediterrani. Sota el domini ptolemaic i els primers anys selèucides, la religió jueva va ser respectada, però l'arribada al poder d'Antíoc IV Epifanes (175 aC) va capgirar-ne la situació. El nou rei va iniciar una campanya d'imposició sistemàtica de la cultura hel·lena; una imposició que va estar acompanyada de suport per part de les classes dirigents i persecució dels opositors i d'aquells que practiquen la Llei de Moisès (1Ma 1,41-43).

La construcció d'un altar a Zeus sobre l'altar dels holocausts i la dedicació del Temple a Zeus Olímpic (167 aC) va suposar l'inici de la rebel·lió dels Macabeus, acompanyats pels asideus o «pietosos» que es mantenien fidels a la religió jueva, i rebutjaven el sincretisme imposat. La revolta va anar guanyant posicions i Jonatan Macabeu va ser nomenat gran sacerdot (152 aC), gràcies a la seva visió política, i deu anys més tard es va aconseguir la independència (dinastia asmonea).

Aquesta època d'opressió i prohibició contribueix a la renovació del judaisme, en ressituat al centre de la vida la Llei i els seus preceptes. Els fariseus sorgiran en aquest context, sent successors d'aquests «pietosos» o *hassidim*. La santedat de la vida del poble era del que calia tenir cura, ja que ella seria la font de la salvació, i per tant el compliment i la pràctica de tots els preceptes era l'essencial. Així, el significat del nom mateix, *fariseus*, hi està en concordança: «Els qui distingeixen amb precisió.»

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge II de Pasqua

Lectura primera

Ac 5,12-16

Cada vegada se'ls afegien més homes i dones que es convertien a la fe en el Senyor

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Els apòstols obraven molts miracles i prodigis entre el poble. Tots es reunien unànimement en el pòrtic de Salomó. Ningú dels altres no gosava anar amb ells, encara que el poble en feia grans elogis. Cada vegada se'ls afegien més homes i dones que es convertien a la fe en el Senyor. Fins pels carrers la gent treia els malalts i els deixava allà amb les lliteres perquè, quan Pere arribava, almenys la seva ombra en toqués algun. També acudia molta gent de les poblacions veïnes de Jerusalem portant malalts i persones molestades per esperits malignes, i tots recobraven la salut.

Al·leluia

Jn 20,29

*Diu el Senyor: Tomàs, perquè m'has vist has cregut?
Feliços els qui creuran sense haver vist.*

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo, perdura eternament el seu amor.

Que respongui la casa d'Aaron: perdura eternament el seu amor. Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. *R.*

La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. Els càstigs del Senyor han estat severs, però no m'ha abandonat a la mort. *R.*

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor: alegrem-nos i celebrem-lo. *R.*

Lectura segona

Ap 1,9-11a.12-13.17-19

Vaig estar mort, però ara visc per sempre més

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan:

Jo, Joan, germà vostre, que junt amb vosaltres comparteixo en Jesús les penes, la paciència i la reialesa, vaig ser deportat a l'illa de Patmos per haver predicat la paraula de Déu i haver donat testimoni de Jesús. El dia del Senyor l'Esperit s'apoderà de mi, i vaig sentir darrere meu un gran crit, com un toc de corn que deia: «Escriu en uns fulls això que veus i envia-ho a les set comunitats.» Vaig girar-me per veure de qui venia la veu que em parlava, i vaig veure set lampadaris d'or, i enmig dels lampadaris algú que semblava un fill d'home, vestit amb una túnica llarga fins els peus i cenyit a l'alçada del pit amb un cenyidor d'or.

En veure'l vaig caure com mort als seus peus. Ell posà sobre meu la mà dreta i em digué: «No tinguis por. Jo soc el primer i el darrer. Soc el qui viu: Jo que era mort, ara visc per sempre més i tinc les claus de la mort i del seu reialme. Escriu, doncs, tot el que vegis, la situació present i la que vindrà després.»

Evangelí

Jn 20,19-31

Vuit dies més tard, Jesús entrà

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir:

«Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.»

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.»

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada, i Tomàs

també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat.» No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.»

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 2)

Abril

24. DIUMENGE

Diumenge II de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 5,12-16 / Salm 117 / Apocalipsi 1,9-11a.12-13.17-19 / Joan 20,19-31

SANTORAL: Benet Menni, prev. i fund.; Fidel de Sigmaringen, b.; Gregori d'Elvira, b.; Maria Eufràsia Pelletier, rel. i fund.

25. DILLUNS

Sant Marc (F), Vermell. Lectures: 1 Pere 5,5b-14 / Salm 99 / Marc 16,15-20. Tortosa: *Sant Vicent Ferrer (F), Blanc.*

SANTORAL: Ania, b.; Calixta, mr.

26. DIMARTS

Sant Isidor (F), Blanc. Lectures: Siràcida 39,8-15 / Salm 118 / Mateu 5,13-16

SANTORAL: Clet, p. i mr.; Marcel·lí, p. i mr.; Pere Ermengol, prev. i mr.; Rafael Arnaiz Barón, rel.

27. DIMECRES

Mare de Déu de Montserrat (S),

Blanc. Lectures: Fets 1,12-14 / Salm 86 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluç 1,39-47
SANTORAL: beats Domènec i Gregori, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.; Zita, vg.

28. DIJOUS

Sant Jordi (S), Vermell. Lectures: Apocalipsi 12,10-12a / Salm 33 / 1 Joan 5,1-5 / Joan 15,1-8

SANTORAL: Cirí, mr.; beat Luquesi, rel.; Prudenci, b.; Valèria, mr.

29. DIVENDRES

Santa Caterina de Siena (F), Blanc. Lectures: 1 Joan 1,5-2,2 / Salm 102 / Mateu 11,25-30

SANTORAL: Ramon de Fitero, ab.; Robert, prev.

30. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 6,1-7 / Salm 32 / Joan 6,16-21. O bé: *Sant Pius V (ML), Blanc.*

SANTORAL: Amador, Pere i Lluís, mr.; Josep-Benet Cottolengo, prev. i fund.; Sofia, vg. i mr.

El Sant 25 ABRIL

Sant Marc

La Bona Nova de Jesucrist ens ha arribat pels evangelis, que ens expliquen la vida de Jesús i, sobretot, la seva mort i resurrecció. Des de molt antic l'Església en reconeix quatre de canònics, dels quals el de sant Marc (primera meitat segle I dC – 68) és el més antic de tots.

L'evangelista sant Marc apareix als Fets dels Apòstols com a deixeble de sant Pere i company de viatge de sant Pau. Marc va anar a predicar a Egipte, concretament a la cosmopolita ciutat d'Alexandria, de la qual va ser el primer bisbe. D'aquesta manera fundava una comunitat cristiana que avui dia encara es manté i que durant segles tindria una gran importància teològica i filosòfica per a tota l'Església. Va ser a Alexandria on va escriure l'evangelí, breu, intens i concís, el qual serviria de base per als altres, sobretot per als de Mateu i Lluç. Marc va morir màrtir i ha gaudit des de sempre d'una gran veneració a Egipte i Venècia, llocs dels quals és patró.

«Si cor non orat in vanum lingua laborat»

EMILI VILLEGAS ARTACHO
Delegat diocesà de Pastoral
Sacramental i Litúrgia d'Urgell
mossenemili@gmail.com

Aquest és l'axioma llatí que encapçala l'accés a l'església de Sant Anselm de Roma i pel qual obligatòriament han de passar aquells que volen participar de l'Eucaristia o de l'Ofici diví. Un bell recordatori que l'oració cal fer-la amb dignitat, atenció i devoció, de manera que l'esperit concordi amb la veu.

Seguint la recomanació de Crist de pregar sempre (Lc 18,1), «els cristians fomentaren el costum de pregar determinats moments durant el dia, fins i tot enmig del treball, a imitació de l'Església apostòlica» (cf. *Ordenament general de la Litúrgia de les Hores*, 74). Actualment, són molts els cristians que cerquen aquesta oració articulada en formats molt diversos: la meditació, la *lectio divina*, les oracions repetitives que integren la pietat popular, etc. Però encara molts desconeixen l'oració de la Litúrgia de les Hores, tot i ser el tresor espiritual de l'Església per consagrar el curs del temps, tant de nit com de dia (cf. OGLH 10).

Va ser el Concili Vaticà II el responsable d'obrir a tots els fidels les portes d'aquest tresor litúrgic i espiritual. Des de llavors tot el Poble de Déu pot unir-se a l'oració de les Laudes, com a pregària del matí i que, per tant, se celebra amb la primera llum del dia i ens recorda la resurrecció de Jesucrist, que és llum veritable dels homes. També a les vespres, en fer-se fosc i quan mor el dia, a fi de donar gràcies per tot el

que hem rebut o hem fet rectament i perquè també sapiguem centrar la nostra esperança en aquella llum que no té posta (cf. OGLH 39).

Atès que el poble jueu conservava tres moments principals de pregària: «Jo adreço a Déu la meva súplica, i ell, el Senyor, em salvarà. Al vespre, al matí, al migdia» (cf. Sl 54,17-18), la *Didaché*, document del segle I, va modelar aquesta praxi jueva a les exigències de pregària dels seguidors de Jesucrist prescrivint l'oració del Parenostre en els mateixos tres moments del dia. Avui, tant a les Laudes com a les Vespres, el Parenostre ocupa un lloc preeminentment destacat seguint aquest consell. El tercer Parenostre d'aquesta venerable tradició el trobarem en l'Eucaristia. Per tant, l'oració del Senyor es diu solemnement tres vegades cada dia: a la Missa, a Laudes i a Vespres (cf. OGLH 195). És significatiu adonar-se que som hereus d'una consuetud litúrgica que ha romàs en la tradició fins als nostres dies.

Sant Pau recomana als cristians de Tessalònica de pregar constantment, donant gràcies en tota ocasió (cf. 1Te 5,16-17). Són infinites les possibilitats que el ventall de la tradició posa a l'abast dels cristians perquè puguin santificar el dia. Però sense cap dubte, l'oració de la Litúrgia de les Hores és la més sublim gràcies a la riquesa dels textos bíblics i litúrgics que la componen.

Cinc-cents anys de sant Ignasi a Montserrat i Manresa

DANIEL PINYA I BATLLELL

Íñigo López de Loyola va néixer el 23 d'octubre del 1491 al castell de Loyola, al municipi d'Azpeitia de l'actual Guipúscoa. Era el més petit de tretze germans.

Als 18 anys va començar la seva carrera militar, com era l'ideal dels joves de casa noble d'aquell temps, i va entrar al servei del duc de Nájera, virrei de Navarra. Va participar a moltes batalles, però el mes de maig del 1521, lluitant contra l'exèrcit francès en el setge de Pamplona, una canonada li va destrossar la cama dreta.

Va ser portat a la casa pairal de Loyola i, en una època en què no hi havia anestesies, va suportar dues dolorosíssimes intervencions. Després de la primera, els ossos no van quedar ben alineats i li sortia un os que, per a un cavaller militar, no quedava estètic. Va voler una segona intervenció de correcció, encara més dolorosa que la primera.

Durant la convalescència, per cobrir les hores d'avorriment, l'Ignasi somiava amb històries cavalleresques i militars. Com que aquests llibres no eren al castell, la seva cunyada Margarita de Araoz, muller del seu germà gran, li va donar per llegir la *Vida de Crist* i vides de sants. Mentre les llegia, s'aturava a pensar, tot raonant amb si mateix: «Sant Domènec va fer això, doncs jo també haig de fer-ho. Sant Francesc va fer això altre, doncs jo

també haig de fer-ho.»

Un cop recuperat, va decidir peregrinar a Terra Santa per venerar els llocs per on havia caminat i havia estat crucificat Jesús. Així, a dalt d'una mula, empenyé camí cap al port de Barcelona per embarcar, però amb la intenció de passar abans pel monestir de Santa Maria de Montserrat.

En un poble, abans de pujar a la muntanya, va comprar un vestit de tela de sac, amb el qual pensava peregrinar a Terra Santa. En arribar a Montserrat, la vigília de la festa de Nostra Senyora, el 25 de març del 1522, va vetllar tota la nit les armes davant de l'altar de Santa Maria. Després d'una llarga confessió general, va deixar al peu de l'altar les seves armes de militar, es va despullar de la vestimenta, que va donar a un pobre, i es va vestir amb la roba de sac.

Va passar tres dies a Montserrat en col·loqui espiritual amb la comunitat i, en baixar de la muntanya, va haver de fer a Manresa una estada d'onze mesos, molt més llarga del que en principi pensava, perquè a Barcelona no deixaven entrar els forasters a causa d'una epidèmia de pesta. Es va instal·lar en una balma, on dejunava i vivia pobrament, i feia tasques a l'hospital a canvi de manutenció; dedicava moltes hores al dia a fer oració.

Durant aquesta estada a Manresa, l'Ignasi va viure una ferma experiència espiritual que va reflectir en unes reflexions i meditacions sobre fets i paràboles de l'evangeli per aplicar-les a la seva vida. En paraules d'ell, «*como si presente me hallare*»; els famosos exercicis espirituals.

Quan les circumstàncies ho van permetre, va passar per Barcelona i es va embarcar cap a Terra Santa, on durant quatre setmanes va visitar els Llocs Sants. Es volia quedar per sempre a Jerusalem, però el provincial dels franciscans no li ho va permetre i, de retorn, es va quedar dos anys a Barcelona, on anava a classe del que en deien gramàtica i demanava almoïna a la porta de Santa Maria del Mar, que després repartia entre els pobres. Els mestres li van aconsellar que per poder predicar havia de fer estudis superiors de teologia i va anar a Alcalá, Salamanca i més tard a la Universitat de París, on va arribar el 1528 i es on va reunir el grup de companys que van fundar la Companyia de Jesús.

Sant Ignasi de Loiola, pintat per Peter Paul Rubens.

Postals des d'Andalusia

«Nosaltres esperàvem...»

En aquest temps de resurrecció, hi ha dos personatges que sempre ens interpel·len: «Els dos d'Emmaús.» El passatge evangèlic llueix amb força, tot i que el començament no pot ser més desanimant: «Nosaltres esperàvem...», diuen aquells dos deixebles del Mestre, que marxen de Jerusalem, tristos i capcots, amb una terrible sensació de derrota en la seva vida després d'haver assistit a la passió i mort de Jesús. Mentre recorren el camí, Jesús ressuscitat se'ls apropa, però ells no el reconeixen. Veient-los tan tristos, per tornar a encendre un foc d'esperança al seu cor, tracta d'explicar-los que la passió i mort del Messies eren el designi de Déu i estaven profetitzades a les Sagrades Escripures. Els deixebles senten una atracció extraordinària cap a aquest home misteriós i el conviden a quedar-se amb ells aquella tarda: «Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar...»

Em ve a la memòria el poema d'Ernestina de Champourcin, una gran dona, gran poetessa, titulada *Al final de la tarde...* Diu així: «*Porque es tarde, Dios mío, / porque anochece ya / y se nubla el camino; / porque temo perder / las huellas que he seguido, / no me dejes tan sola y quédate conmigo.*» També nosaltres, la caravana humana d'aquesta hora, «esperàvem» tantes coses: «Ser feliços, viure en pau, portar-nos bé amb tothom, sentir el caliu d'una llar, treballar de gust i ser grans professionals, viure un gran amor...» També nosaltres, una mica angoixats, demanem moltes vegades a algun personatge «misteriós»: «Queda't amb mi, perquè es fa tard...»

Potser, en algun moment, es faci la llum, escoltem una veu i notem una presència. I percebem que ha arribat el que esperàvem o qui esperàvem.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

No a la guerra

Per desgràcia, a causa de la invasió de Rússia sobre Ucraïna, ha començat una guerra que porta ja massa dies en vigor i que mai no hauria d'haver començat.

Una guerra que ja ha produït milers de víctimes innocents i que ens ha desestabilitzat a tots, sobretot després de la pandèmia.

Una guerra que ens toca ben de prop, donat que, ens agradi o no, estem dins l'OTAN.

Una guerra que és, com totes les guerres, un veritable drama per a la humanitat del segle XXI.

A tots nosaltres, i de manera particular als cristians, ens correspon acollir les persones que aconsegueixen travessar les fronteres i escapar del conflicte, de la guerra i d'una mort quasi segura. Hem d'acollir aquestes persones amb molt d'amor i facilitar que es puguin integrar a les nostres societats, sempre respectant la seva fe i les seves tradicions i formes de vida.

Resulta molt actual la carta encíclica del papa Francesc *Fratelli tutti* en tota aquesta situació tan complexa i difícil.

Cada cristiana, cada cristià i totes les comunitats cristianes, tota l'Església, hem de ser ara els bons samaritans que ajudem a curar les ferides i oferim coses materials i no materials a favor de les persones que han arribat ací prop de nosaltres.

Cridem ben fort NO a les guerres ni als enfrontaments i SÍ a la vida, a la justícia, a la veritat i a la pau.

Sempre i en tot lloc la pau, mai més la guerra!

JOSEP VICENT MARTÍNEZ

Hi ha molta gent bona

Anava de pressa cap a Barcelona i, quan acabà les gestions, a l'hora de tornar a casa, en cercar la targeta de transport metropolità,

es va adonar que no tenia la petita cartereta on la guardava, juntament amb la fotocòpia del carnet d'identitat i alguna estampa.

«Em deu haver caigut en treure el mocador o els rosaris de la butxaca», va pensar.

La sorpresa va ser molt gran quan, al cap de dos dies, a la bústia de casa seva, hi havia el que havia perdut.

Qui deu haver estat? Qui ho deu haver trobat? Deu haver vist l'adreça i s'ha desplaçat per tornar-la?

Un acte bo en l'anonimat.

Una bona persona que feu una acció altruista en bé del germà que no coneixia.

Gestos així mostren que el bé és possible i que, estimar l'altre és construir un món millor.

Agrair de tot cor aquesta persona desconeguda que, amb aquest gest, va fer possible una joia gran al cor.

Quan fem el bé, no sabem el bé que fem!

Tant de bo tots procuréssim, com aquesta persona bona, semblar el bé al nostre entorn.

Així aconseguirem que el nostre món sigui un xic millor.

NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA

Precarietat en la sanitat pública

Què li passa a la sanitat pública? Abans, si havies d'anar a urgències, sempre en sorties amb algun resultat del que et passava. Ara, si hi has d'anar, després de passar-te cinc hores esperant, i amb la recança de fer-te alguna prova, tornes cap a casa sense cap resultat i et deriven al metge de família, els quals tenen prohibit fer proves a les persones malaltes.

Ja no podem confiar que, després d'estar pagant tota la vida, ens visitin.

RAMON CARRERAS

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Oriol Jara, autor de «Deu raons per creure en Déu» (Albada Editorial)

«La Bíblia és un llibre d'instruccions per al dia a dia i per portar felicitat als altres»

CARME MUNTÉ MARGALEF

A l'Oriol Jara, guionista, escriptor i productor catòlic, el vam entrevistar fa un any a *Catalunya Cristiana*. Ens el vam trobar amb unes ganes immenses d'explicar la seva vivència de fe i com havia transformat la seva vida i perspectives. Aquell mateix estiu va fer una secció setmanal: *Per què soc cristià?* I ara ha fet un pas més amb *Deu raons per creure en Déu*, el primer llibre del nou projecte d'Editorial Albada, i que ja va per la tercera edició.

Quina és la importància de la pràctica de la fe perquè la trobada personal amb Jesús, amb Déu, realment es vagi obrint pas?

Es prega i es creu amb el cos, no només amb el cap, i per tant, el fet d'anar a missa, de practicar la religió físicament, de llegir la Bíblia, t'acaba portant de manera orgànica a experimentar la coherència de la fe. En aquest sentit, hi ha un aspecte molt revolucionari de la pràctica religiosa avui dia que és el fet d'agenollar-se. Agenollar-se està fora dels paràmetres mentals de qualsevol persona occidental. Ens sembla un gest pràcticament indigne, perquè ens veiem a nosaltres mateixos com a déus absoluts que no s'han d'agenollar davant de ningú. Agenollar-se per pregar et col·loca en la situació mental que requereix estimar Déu.

Agenollar-se és contracultural, com també la humilitat i l'obediència. Quins altres elements de la proposta cristiana xoquen amb els valors que imperen avui dia?

N'hi ha un que per a mi és molt important, i que és perfectament contracultural i radicalment contrari a l'actual societat occidental, que és pensar primer en els altres. Hi ha molta gent —jo també ho he viscut— que se sent com la protagonista d'una pel·lícula, en què els altres són els secundaris. No és cap crítica, sinó que és una sensació molt humana. Hi ha un moment a la meua vida que sento la certesa dins del cor que soc el secundari de la vida d'altres, és a dir, que jo no visc la vida en primera persona, sinó que Déu m'hi ha posat per als altres, perquè en sigui

Agustí Codinach

«Agenollar-se està fora dels paràmetres mentals de qualsevol persona occidental»

«Veure que la gent s'acosta a la Bíblia, a Jesús i a Déu després d'haver-me escoltat o llegit és l'alegria absoluta»

un actor secundari. En anglès se'n diu *supporting role*, que és exactament això, un paper d'ajuda. La fe m'ha canviat la perspectiva vital.

Una altra característica de la societat és el relativisme, i en canvi tu ets més de veritats absolutes.

Hi ha veritats absolutes que estan recollides a la Bíblia, que venen de Déu i que estan creades per al bé de la gent. Per exemple, no mataràs. És l'exemple que no hi ha relativisme possible. És l'exemple que la Bíblia és la veritat absoluta i rotunda creada perquè nosaltres visquem la vida tal com ha de ser.

De quina manera la fe t'ha modificat prioritats i comportaments personals? Com ho trasllades a l'àmbit familiar, com a marit i pare de quatre fills?

A nivell professional i social, tot es torna més relatiu. El que abans era rellevant, important, de vegades dramàtic, canvia radicalment. Com que enfoques la vida en relació amb Déu, el que pensi la gent de tu perd importància, cosa que et permet viure més tranquil el dia a dia. També deixes d'admirar la gent per qüestions econòmiques, socials i professionals, mentre que admires les persones que es desvien pels altres. Finalment, es tracta de fer Regne de Déu també en l'àmbit domèstic i familiar, amb la dona i els fills.

Què descobreixes a la Bíblia que t'apassiona tant? Com actua la Bíblia en el teu dia a dia?

Si la gent llegís habitualment la Bíblia hi trobaria respostes essencials per a la vida quotidiana. És un llibre de moltíssima actualitat, que s'ha de llegir regularment i cada dia, i amb atenció. Us recomano que, en moments de dificultat, en llegiu versets solts. Déu sempre permetrà que n'hi hagi un que et parli directament, és infal·lible, perquè és un llibre fet per a tu. La Bíblia és un llibre d'instruccions per al dia a dia i per portar felicitat als altres. Es demostra que és d'inspiració divina perquè diu coses que és impossible que siguin humanes. Té una comprensió radical de com és la persona. És una revelació progressiva de Déu perquè aprenem a viure de la millor manera possible per nosaltres i pels altres.

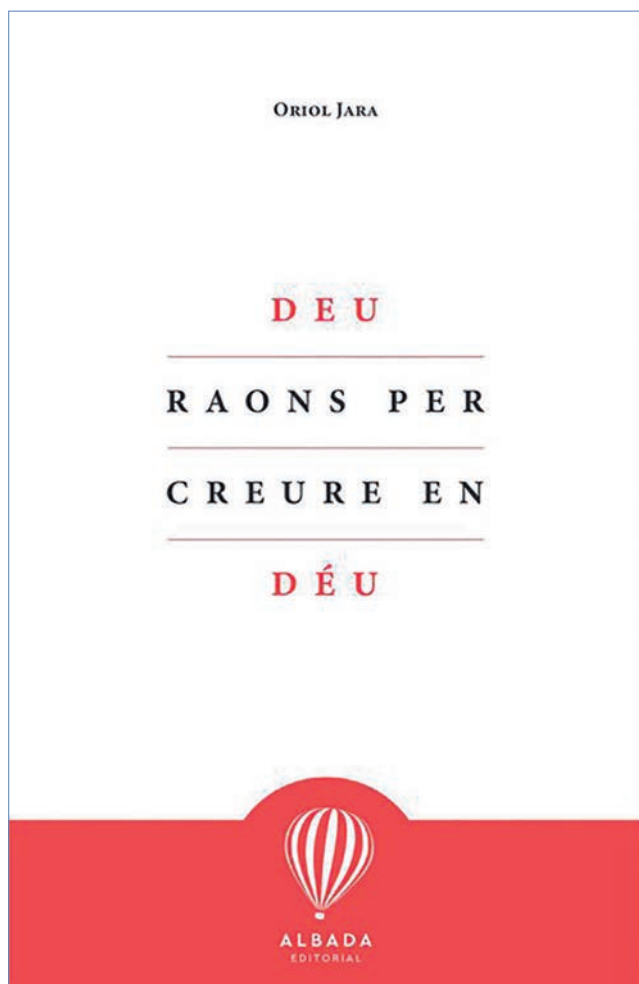
Qui és Jesús per a tu?

La Bíblia és la lluita desesperada de Déu per revelar-se i revelar-nos la veritat i una vida millor. Culmina quan Déu mateix es fa home, viu amb nosaltres i ens ensenya amb una precisió matemàtica el camí, fins i tot explicant veritats bíbliques que fins llavors no s'havien entès. Jesús és l'exhibició exuberant de l'enorme creativitat de la ment divina, capaç de conjugar l'atribut d'amor incondicional per la humanitat amb l'atribut de justícia perfecta en un esdeveniment històric que canvia la història de la humanitat per sempre, que és la passió i resurrecció.

Què va significar per a tu l'entrevista que vam publicar a Catalunya Cristiana el 28 de març del 2021?

Aquella entrevista m'ha portat la felicitat radical, en certa manera m'ha permès encaminar

«L'aportació dels cristians a la societat és essencial perquè sigui bona, perfecta, perquè la gent visqui feliç»

moltes de les meves virtuts humanes a l'únic objectiu relament lloable: ser instrument de Déu en la mesura que sigui útil. Veure que la gent s'acosta a la Bíblia, a Jesús i a Déu després d'haver-me escoltat o llegit és l'alegria absoluta, l'única cosa que realment és útil.

Copses gent assedegada de Déu?

Tothom té Déu al cor, fins al punt que tots els manaments són lògics perquè formen part de la nostra ànima. El problema és que ens han dit que la raó ens prohibeix creure en Déu, perquè és un salt al buit sense cap argument raonable. Per tant, encara que sentim Déu al cor, l'hem de tapar perquè és ridícul. El meu llibre llença un missatge molt concret: «Deixeu-vos anar, relaxeu-vos, agafeu la Bíblia perquè teniu raó, el vostre impuls en la divinitat té arguments raonables i historicocrítics que el justifiquen i expliquen.» La resurrecció està explicada més enllà dels escrits cristians. L'existència de Jesús és l'esdeveniment de la història antiga més ben documentat de tota la humanitat. Alguns dels millors científics de la història com Darwin, Einstein o Newton creien en l'existència d'un Déu creador.

Què t'agradaria que operés en les persones que el llegeixin?

Primer, vull donar algunes eines a la gent que és creient, que ha nascut en un ambient cristià i que no ha hagut d'explicar-se mai ni d'explicar per què la Bíblia és veritat. En aquest sentit, el llibre intenta donar arguments purament racionals per explicar que la Bíblia és veritat històricament i científicament. En segon lloc, també em trobo gent que compra el llibre per regalar-lo a familiars, amics i coneguts que tenen un impuls de fe, de preguntar-se si Déu existeix, però que no han acabat de fer el pas a la pràctica religiosa, precisament per això, perquè pensen que no és raonable. Per tant, una de les intencions del llibre és que aquesta gent que es troba en un terreny intermedi senti curiositat per continuar aprofundint la fe.

Ser cristià és formar part de les minories creatives de què parla Benet XVI. Quina ha de ser la seva presència i aportació en el conjunt de la societat?

Absoluta i constant. L'aportació dels cristians a la societat és essencial perquè sigui bona, perfecta, perquè la gent visqui feliç. És bàsic que els cristians actuïn, però no donant la tabarra, sinó vivint cristianament. Qualsevol cristià està cridat a ser sant i a viure de manera que faci present el Regne de Déu al seu entorn. Jo que soc fruit d'un procés de conversió he comprovat que la meua família és millor ara. Ser cristià canvia radicalment la família, l'entorn, la societat, els amics i les prioritats de la vida.

DESCARREGA'T JA LA NOVA APP DE

ràdio estel

Disponible a

Toni Cruanyes, autor de «La Vall de la Llum» (Destino)

«Allarguem la vida dels avis però no els deixem tenir la vida que voldrien»

CARME MUNTÉ MARGALEF

Un dels aprenentatges que ens ha deixat la pandèmia és que el fet de morir en soledat, sobretot a les residències geriàtriques, va resultar molt més perjudicial que el mateix contagi. Va ser això exactament el que li va passar a l'avi del periodista Toni Cruanyes, editor i presentador del *Telenotícies vespre* de TV3. Fruit en part d'aquesta experiència dolorosa, li ha dedicat una novel·la: *La Vall de la Llum* (Destino), Premi Josep Pla 2022.

La vida del teu avi ha donat com a resultat una novel·la.

Al llibre hi ha una part de reflexió sobre la mort, la voluntat de ser recordat, la necessitat que tenim de recordar els que ja no hi són. El motor d'escriure aquest llibre va ser la mort del meu avi, en una residència geriàtrica, en la primera onada del Covid. He trobat en la seva documentació constància d'algú que volia ser recordat. La manera com va morir, sense la família al costat a causa del confinament, ens va deixar un profund malestar. El procés d'escriure el llibre ens ha permès parlar de l'avi, recordar-lo, mantenir-lo viu. Això ens ha ajudat i ha estat un consol.

A més, el teu avi va morir en un lloc de la residència que no era el seu, i en un espai on no volia viure ni morir.

Hi ha un element que és transversal en aquesta història, i és la qüestió de si estàs en el lloc correcte en un moment determinat. Ell va morir en una residència quan volia passar els darrers anys de la seva vida a casa, i també morir a casa. És el que li passa a la majoria de la gent gran, que ha viscut sempre a casa però que al final de la seva vida han d'anar a viure i morir en un altre lloc. L'explicació és claríssima: necessiten una ajuda assistencial i mèdica que no els podem donar a casa. És com una contradicció: allarguem la vida dels avis però alhora no els deixem tenir la vida que voldrien. Aquesta sensació de no estar en el lloc correcte en el moment de morir crec que en el meu avi lliga amb tota la seva història, i li dona una dimensió especial.

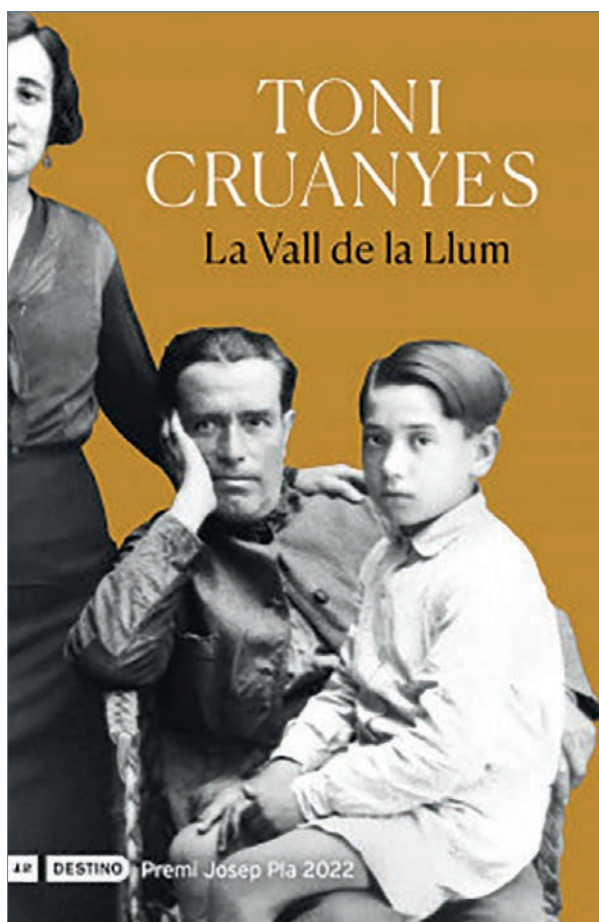
Al llibre reflexiones molt sobre el Covid. Si ve una altra pandèmia, caldrà fer les coses diferents?

Totalment, jo crec que sí, sobretot hem d'aprofitar el que hem après. No culpabilitzo els responsables que van haver de prendre decisions

«El motor d'escriure aquest llibre va ser la mort del meu avi, en una residència geriàtrica, en la primera onada del Covid»

«Sempre hem de ser conscients que la història no es veu igual avui que demà, o demà passat»

en aquell moment determinat. Estàvem vivint una experiència totalment nova, es van prendre moltes decisions a les palpentes, però estic totalment convençut que ara ho farem millor. En el cas de les residències geriàtriques entendriem que potser valdria la pena que no s'haguessin extremat tant les precaucions. No té cap sentit allargar la vida de la gent gran una setmana més, uns mesos més, només per convertir aquelles setmanes i aquells mesos en una bassa de soledat, de sensació que realment no val la pena continuar. També va ser exagerat tenir els nens tancats durant temps a casa, sense poder sortir al carrer ni a passejar ni jugar.

El silenci de la guerra va passar de pares a fills, i ara són els nets els qui reivindiquen la memòria històrica. Per què aquesta necessitat?

Els nostres pares no es van atrevir a preguntar als seus què havien viscut, en part per no allargar més el malestar, i els pares no ho van voler transmetre als fills. Els nets ja som una altra generació, ho vivim amb més distància. Ara es pot fer un cert inventari amb un punt de vista de més comprensió i viure-ho d'una manera més objectiva, més d'historiador, més pròpia de qui vol mantenir la memòria, no de qui vol la revenja.

Quins són els ingredients necessaris per fer una bona memòria històrica?

Sempre hem de ser conscients que parlem d'història des d'un moment determinat, i que la història no es veu igual avui que demà, o demà passat. Si mirem amb els ulls d'avui què va passar als anys trenta, quaranta, cinquanta, ho fem d'una manera diferent de com es va fer durant la transició, quan es preparava un nou marc polític que volia esborrar la violència encara present en la memòria dels avis dels anys trenta. Avui ja no calen prevencions, ningú s'imagina que avui podríem tornar a les armes en un conflicte civil a Espanya i en cap cas repetint les mateixes divisions de la guerra civil. Per tant, avui podem mirar amb uns ulls més nets el que va passar, entendre els vençuts, fins i tot posar-nos en la pell dels vencedors.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Margarita Saldaña, autora d'«El hermano inacabado. Carlos de Foucauld» (Sal Terrae)

«Carles de Foucauld té molt a dir al cristià del segle XXI»

MAC

Margarita Saldaña, llicenciada en Periodisme i en Teologia Dogmàtica, pertany a la família espiritual de Carles de Foucauld i forma part d'un grup de recerca sobre la figura d'aquest místic. Actualment viu a París i treballa en una clínica de cures pal·liatives, tasca que compagina amb l'acompanyament espiritual, els recessos i la formació. Acaba de publicar el llibre *El hermano inacabado. Carlos de Foucauld*, editat per Sal Terrae. En aquest segell editorial també ha publicat *Rutina habitada. Vida oculta de Jesús y cotidianidad creyente* (2014), *Tierra de Dios. Una espiritualidad para la vida cotidiana* (2019) i *San José. Los ojos de las entrañas* (2021). També és autora de *Cuidar. Relato de una aventura* (2019), de PPC Editorial.

Quins són els objectius principals d'aquest llibre?

La figura de Carles de Foucauld és poc coneguda a Espanya. A través d'un relat amè, que enganxa, vull acostar la seva biografia i el seu missatge espiritual als lectors que no han tingut mai contacte directe amb ell, i per això em fonamento en la pròpia paraula de Carles, particularment en la seva correspondència. Alhora, en incloure-hi textos que mai abans han estat traduïts en castellà, espero oferir noves dades i pistes de reflexió a aquelles persones que ja el coneixen.

Què aporta aquest volum particularment?

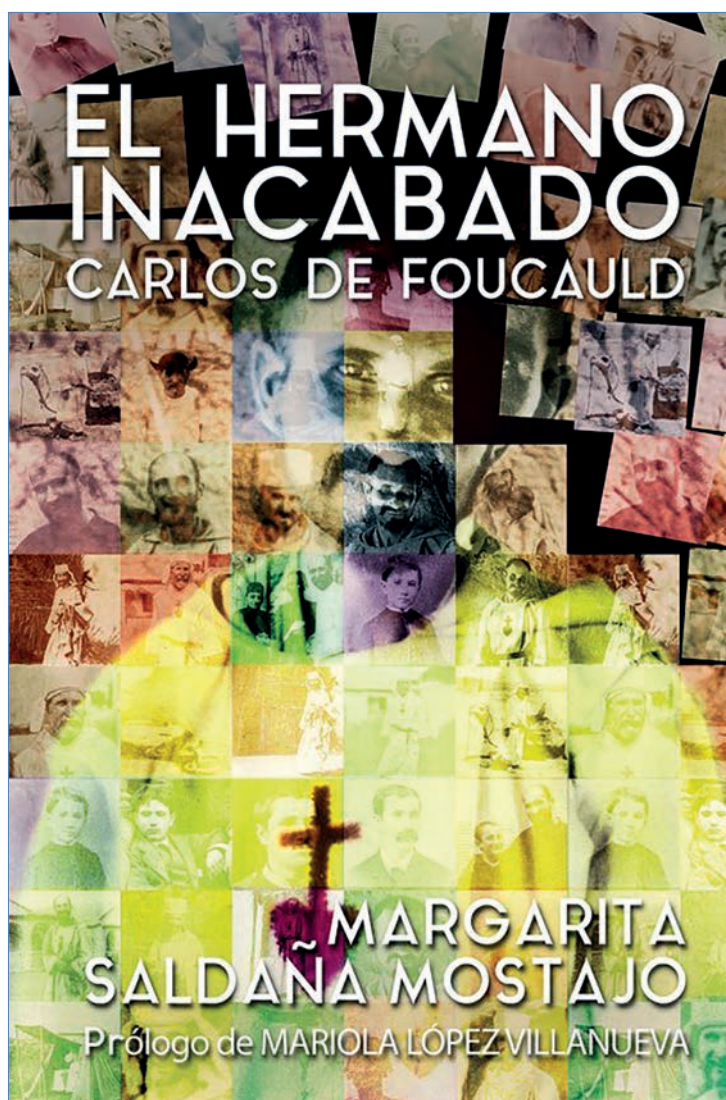
És la primera obra sobre Carles de Foucauld escrita en castellà per una dona. Aquest fet ofereix un acostament diferent i una sensibilitat complementària als textos publicats tradicionalment per homes. A més, tinc la gran sort de formar part d'un grup de recerca que té accés als escrits originals, i això em permet ampliar la visió i proporcionar cites noves.

Sovint es defineix Carles de Foucauld com a «germà universal», «mestre del desert» o «marabú cristià». Per què en el títol el descriu com a «germà inacabat»?

El fil conductor d'aquest llibre, la meua clau d'interpretació de la trajectòria de Carles de Foucauld, és l'experiència que la santedat és sempre

«Carles de Foucauld és un germà gran per a l'«Església en sortida» que proposa el papa Francesc»

un camí obert, un projecte que inclou tant els èxits i les llums com les ombres i la necessitat de tornar a començar moltes vegades. M'agrada contemplar Carles com a «germà inacabat» perquè el seu itinerari vital mostra fins a quin punt la recerca de Déu i de la germanor no acaba mai... I és aquí, en aquest tarannà inacabat, on crec que la seva història pot venir a l'encontre de la nostra i esdevé realment universal. La seva santedat sempre en construcció ens indica camins de realització humana i creient.

La gran novetat és que en aquestes pàgines ofereix una semblança biogràfica i espiritual del beat Carles de Foucauld a través de la seva pròpia veu.

Efectivament. Quan l'Església decideix canonitzar una persona no és per «pujar-la als altars», com diem popularment, sinó per «fer-la aterrar». Altrament dit, un sant és algú que, tot i que ens quedi lluny en el temps, transmet un missatge que està viu i ens pot assolir i il·luminar també avui. Carles de Foucauld té molt a dir al cristià del segle XXI per la seva manera de viure en procés, d'anar-hi integrant tensions, d'evolucionar en els seus ideals, de comprometre's amb la realitat, etc. És un germà gran per a l'«Església en sortida» que proposa el papa Francesc.

Més de cent anys després de la seva mort, el seu testimoni ha inspirat el camí cristià de milers de persones. Aquesta és la prova inequívoca de la vigència del seu llegat?

Durant anys, Carles de Foucauld va tenir el somni de fundar una congregació masculina i una altra de femenina, per a les quals va escriure regles de vida. La realitat va discórrer per camins ben diferents i, al final, només va establir les bases de la «Unió», una associació de persones de tots els estats de vida que compartien certs objectius espirituals, i que continua existint avui dia. Crec que ell mateix no hauria pogut imaginar-se fins a quin punt la seva manera de viure l'Evangeli aniria amarant homes i dones durant moltes generacions. La seva família espiritual està integrada avui per més de vint grups reconeguts a escala internacional. Carles és un testimoni per al món d'avui, per això hi ha tanta gent que se sent atreta per la seva manera de seguir Jesús.

El proper 15 de maig Carles de Foucauld serà canonitzat, disset anys després de la seva beatificació. Serà un moment adient per redescobrir la seva figura?

El moment idoni ja ha arribat! El Papa va anunciar la seva canonització fa força temps, el maig del 2020, però la celebració s'ha anat postergant com a conseqüència de la pandèmia. Això no obstant, la figura de Carles de Foucauld ha començat a suscitar un gran interès, precisament perquè el seu missatge és molt viu. La canonització no serà un punt final, sinó que donarà un nou impuls a l'Església universal en el seu desig de ser cada cop més fidel a Jesús i a l'Evangeli.

**Sebastià Alzamora,
autor de «Ràbia» (Proa)**

«Burlar-nos de la bondat és una covardia»

CARME MUNTÉ MARGALEF

Com la mateixa església de la Porciúncula dels franciscans de Mallorca, que hi té el seu protagonisme, la nova novel·la de Sebastià Alzamora, *Ràbia* (Proa), no deixa de ser també una porció de la vida del protagonista. És una història molt petita, en què el més rellevant és que al protagonista li maten la gossa, però amb ressonàncies que es prolonguen més enllà dels tres dies i escaig que dura la narració.

La ràbia que dona al títol del llibre és ambiental?

Sí, és una ràbia ambiental i social, que flota dins l'aire. El protagonista té motius per enrabiar-se, però fa un esforç per contenir-se. La ràbia és polisèmica. És el malestar que sentim davant d'una injustícia, per exemple, davant del fet que al protagonista li maten absurdament la gossa. També hi ha una ràbia que és sinònim d'agressivitat gratuïta. Finalment, jugo amb la ironia del títol, perquè no és la gossa la qui té la ràbia, sinó el món en què viu.

Per què el protagonista no busca fer justícia, i sent més aviat ràbia passiva?

El fet central, que és la mort de la gossa, em va passar a mi, i de manera molt semblant a com està descrit a la novel·la. Et quedes estupefacte a part de dolgut, és una mort dolorosa, l'animal va patir molt. Et sap molt de greu i t'adones de la connexió emocional que tens amb l'animal. Per això, veure'l patir d'aquesta manera et colpeix i et fa mal. Més enllà d'això, em va deixar perplex, em preguntava qui podria haver-ho fet, però sobretot per què, amb quin objectiu, amb quin propòsit. Però per moltes voltes que hi dones, no hi acabes trobant cap explicació, perquè té a veure amb això que en diem maldat i en la pura estupidesa humana.

L'estupidesa humana, tal com denúncies a la novel·la, té una dimensió social i pública.

Aquesta ràbia, aquest gust per l'agressió a l'altre, el veiem en l'esfera pública. El cas de Putin en seria un cas extrem, però és que fa temps que ho veiem en el dia a dia. La política sempre té una part d'agressivitat però és que d'uns anys cap aquí aquest component ha augmentat. Prolifera arreu aquest tipus de líder autoritari, dur, que menys-

Pere Tordera

«Tot allò de més dolent que es va sembrar en el XX està donant fruits en el XXI, i són fruits altament tòxics»

«Voldria que en un futur es recuperés el valor de les paraules, el que signifiquen»

prea els altres, que fa gala de fer el que li dona la gana. L'altre fenomen que hi està molt lligat, i que és molt preocupant, és l'auge de l'extrema dreta. Tot això fa un xup-xup d'allò més tòxic. I aquesta agressivitat de l'esfera pública es filtra cap a la ciutadania. Hi ha una correspondència entre una cosa i l'altra.

Parlaves de Putin, però quins altres fenòmens exemplifiquen aquest món convuls?

La història de la humanitat està feta de grans convulsions, després de les quals la vida continua. Però és que el que portem del segle XXI està sent duríssim, és com una versió corregida i augmentada del XX. Tot allò de més dolent que es va sembrar en el XX està donant fruits en el XXI, i són fruits altament tòxics. Progressos tecnològics a banda, no hi ha un millorament de la vida de les persones, sinó un empitjorament. La convivència és cada vegada més complicada, i hi ha persones que basen la seva vida i activitat a erosionar-la encara més. És un segle enormement convuls: l'atemptat a les Torres Bessones, el terrorisme islamista, la guerra de l'Iraq, l'Afganistan, la crisi econòmica del 2008, la pandèmia, la invasió d'Ucraïna... tot de fenòmens que tenen repercussions globals, que són dolents en si mateixos i que, com a presagi, són ben poc estimulants. També hi ha un gran cinisme. Hem arribat a un punt en què les paraules, el llenguatge, no signifiquen res, i això sí que ens ho hem de fer mirar perquè és molt preocupant. Un dirigent pot dir una cosa per incendiària que sigui i a continuació negar-la, i no passa res. No passa res perquè el llenguatge no significa res. Voldria que en un futur es recuperés el valor de les paraules, del que signifiquen. Abans de parlar cal pensar i tenir-ne present les conseqüències. Les paraules no són innòcues.

Qui o què se salva de la novel·la? L'església de la Porciúncula és un espai d'una certa netedat i puresa. El bar, amb la seva parròquia tan particular, és un lloc de bondat.

Són espais on el personatge hi té un moment de respir. La Porciúncula és un temple construït als anys seixanta que és molt lluminós. Davant la intempèrie total hi ha la necessitat de tornar a alguna cosa que t'aixoplugui, a la innocència i a una certa idea de transcendència. El protagonista cerca un espai de llum, de pregària. El simple fet de seure a l'església i de percebre que hi ha persones netejant ja és una forma de pregària, com també ho és el moment en què llegeix un fragment de l'evangeli. I pel que fa al bar, amb els seus parroquians vinguts de tot arreu, és un lloc on la convivència no està deteriorada sinó al contrari, s'hi aplega una petita comunitat de gent que xerren i, arribat el cas, s'ajuden.

Què en penses, d'aquesta tendència d'humanitzar els animals i atribuir-los sentiments humans?

Penso que ens equivoquem. Anuncien per televisió un pinso per a gossos fet de carn desossada, quan tothom sap que als gossos els en-

«Algú com el Toni Vadell, que tenia aquesta convicció que els altres són germans, té un poder que no venç ni la mort»

canten els ossos. Moltes persones atribueixen als animals de companyia gustos humans, i gairebé els consideren com una subcategoria dels infants. Per a mi, conviure amb animals, primer, és una responsabilitat important i, segon, és una experiència de la diversitat i de l'alteritat. Un animal és un ésser viu no humà, és una altra cosa que no té a veure amb tu, ni la seva manera de veure ni de percebre el món, ni els seus interessos, ni els seus raonaments. Aquesta és la gran riquesa de conviure amb un animal. És el prodigi de la diversitat. A partir d'aquí es produeix una relació d'observació mútua. Nosaltres els observem a ells perquè ens encurioseixen, i ells a nosaltres. Poques vegades et sentiràs més observat com quan et mira un animal! Hauríem d'acostumar-nos a veure'ls com el que són: éssers vius molt diferents de nosaltres i precisament per això molt interessants.

Quan va morir el bisbe Toni Vadell, nascut com tu a Lluçmajor, en vas parlar en un article molt emotiu al diari Ara.

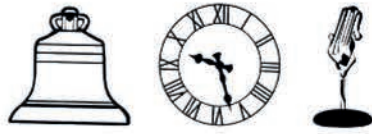
Ens coneixíem des de pàrvuls, vam anar a la mateixa escola, la Casa Cuna del Niño Jesús. Quan teníem 12 anys el Toni va tenir la pensada de fer una revista local, *El nostre municipi*, i em va reclutar entre els possibles escriptors. Sempre va tenir vocació de periodista, i valorava el periodisme com un agent social important. També des de nen ens feia de catequista. El més curiós és que hauria pogut ser que li fugís, però no, ens quedàvem i escoltàvem les seves prèdiques. Era una persona brillant, senzilla i afectuosa. M'ho va demostrar diverses vegades. Quan vaig fer públic que havia deixat l'alcohol, en vam estar parlant. A l'octubre va morir la meua mare i ell, que ja estava molt malalt, em va enviar un WhatsApp per dir-me que havia ofert la missa per ella. La seva característica era que realment percebia els altres com a germans, era una cosa real, i això et feia sentir molt bé.

Per què estan de moda els personatges agressius i poderosos, mentre que ens burlem de la bondat?

Burlar-nos de la bondat és un error catastròfic i una covardia. Ser dolent és d'una vulgaritat absoluta, qualsevol imbècil pot ser dolent, mentre que per ser bo cal molta valentia. La persona prepotent, fatxenda i caragirada sol ser tot façana, quan t'hi acostes una mica es desinfla de seguida. En canvi, algú com el Toni, que tenia aquesta convicció que els altres són germans, té un poder que no se l'acaba i que no el venç ni la mort. Som moltes les persones que hem quedat enfortides pel fet d'haver conegut el Toni. Ha deixat un llegat de força vital que no únicament el tenim els qui el vam conèixer, sinó que també el podem transmetre. Persones com el bisbe Toni Vadell, objectivament, milloren les coses al seu voltant.

RIFER ROCAFER

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

www.rifersl.com

DELEGACIÓ GIRONA:

C/Canonge Dorca 37 17005 Girona
Tel: 972.22.01.55 info@rifersl.com

DELEGACIÓ BARCELONA:

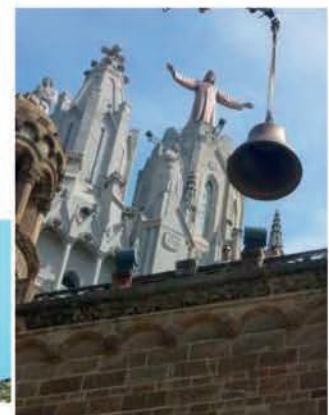
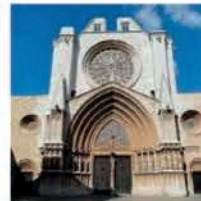
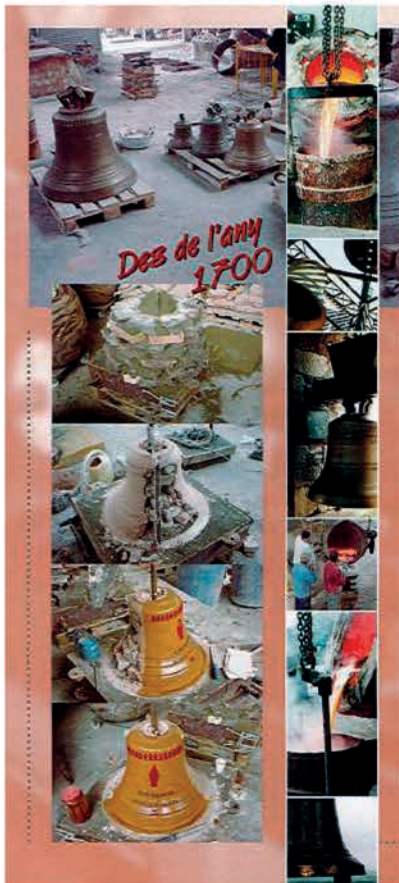
C/Llull 321, edifici cinc 22@ 08019 Barcelona

DELEGACIÓ TERRASSA:

TelF.616.90.90.01

COLUMNA DIGITAL AUTOAMPLIFICADA
COBREIX FINS A 30 METRES

M. Ángeles Almacellas, autora de «No creo, pero busco la verdad» (Desclée De Brouwer)

«La pregària és un autèntic bàlsam per a l'ànima»

MAC

M. Ángeles Almacellas, doctora en Filosofia i Ciències de l'Educació, llicenciada en Filologia Hispànica i diplomada en Formació Teològica, acaba de publicar el llibre *No creo, pero busco la verdad. Tras las huellas de Teresa de Jesús*, de Desclée De Brouwer. Professora de l'Escola de Pensament i Creativitat, entre els seus llibres, cal destacar *Camino hacia la madurez personal* (2013), de Desclée De Brouwer, i *Educación con el cine. 22 películas* (2004), d'EIUNSA.

Amb quin objectiu ha escrit aquest llibre?

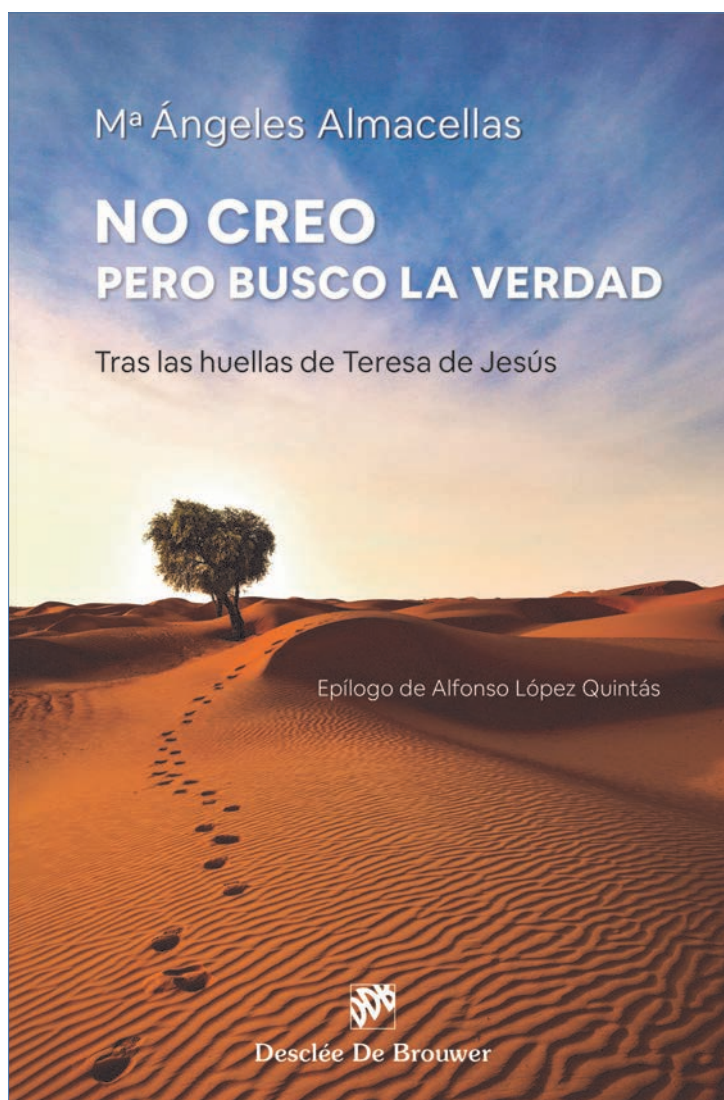
Crec que al nostre món hi ha molta soledat i molt buit interior i, alhora, hi ha una set urgent de sentir-se estimat i de saber que la vida té sentit. Aquest desig interior de transcendència, de sortir d'un mateix per establir relacions humanes valuoses és la manifestació d'alguna cosa més pregona: la set de Déu, la set d'infinít. I estic convençuda que el camí per resoldre aquestes inquietuds i aquests desitjos és mantenir un encontre personal amb Jesús, el Fill de Déu viu. I aquest ha estat el principal objectiu del llibre: proposar un camí per poder fer l'experiència d'un encontre íntim d'amistat «*con quien sabemos nos ama*», seguint les paraules, els ensenyaments i, sobretot, l'experiència mateixa de Teresa de Jesús.

Santa Teresa continua sent avui dia una excepcional mestra de pregària?

Teresa de Jesús va ser una gran cercadora de la veritat. No en el sentit filosòfic, sinó com un compromís d'amor i de vida amb el Senyor. Tenia, sens dubte, en molt alta estima l'obediència i el sentit de pertinença a l'Església, però era una dona amb personalitat, que pensava i cercava. L'actitud de Teresa de recerca de la veritat, d'obertura a l'amor de Jesús i de lliurament confiat a una relació d'amistat amb el Senyor no està sotmesa al temps i l'espai, i té, per tant, plena validesa. Per això, l'experiència i els ensenyaments de la santa, el camí d'encontre personal de l'home amb Crist, constitueixen una via de plenitud i de resposta a totes les preguntes i totes les inquietuds, a la mesura de l'home d'avui. És com si la santa et digués: «Vine i fes l'experiència de la veritat, de l'amistat i de l'amor.» Perquè Crist és, ell mateix, la veritat, i perquè, com ens explica la santa, «*no és otra cosa oración mental sino tratar de amistad con quien sabemos nos ama*».

«La redempció
és l'acte d'amor
més gran
de la història
de humanitat»

Santa Teresa ja ens adverteix que pregar no és tasca fàcil.

Efectivament, perquè, tot i que la primera iniciativa sempre és del Senyor, que estima i crida l'home, al començament a aquest li correspon fer l'esforç màxim per crear un encontre personal. Pregar és un encontre personal i íntim entre l'home i aquell «*que sabemos nos ama*», però un encontre personal és molt exigent, demana valentia i perseverança.

Com hem d'introduir-nos en la pregària?

Iniciar-se en la pregària suposa situar-se en la presència de Crist, amb confiança, perquè sé que m'estima per ser qui soc, el seu fill estimat, obra de les seves mans. I, per tant, cal ser autèntic, sense dissimulacions, sense caretes, sense reserves: la meua ànima nua, amb els seus defectes i les seves ferides. Amb les frustracions, humiliacions patides, inseguretats, renúncies, antigues culpes no reconegudes i velles ferides no tancades. I això «dol», sens dubte, ja que suposa alliberar-nos de la imatge que hem creat de nosaltres mateixos. Veure'ns a nosaltres mateixos en la nostra veritat nua exigeix tenir el valor d'arribar al més genuí, sense concessions ni pal·liatius. Però és un autèntic bàlsam per a l'ànima i un torrent de llum per orientar la pròpia vida. Val la pena tot l'esforç perquè trobar-nos personalment amb Crist implica entrar en la dinàmica d'una relació d'amor, aprendre a mirar-nos a nosaltres mateixos amb els mateixos ulls amb què ens mira Jesús, plens d'amor incondicional.

Tots estem convidats a trobar-nos amb el Senyor?

Ningú no n'està exclòs, cadascú és «un elegit per amor». En els orígens de la història, l'ésser humà, ensuperbit, va trencar els lligams amb el Creador, perquè ell mateix volia ser Déu i decidir sobre el bé i el mal. Per refer aquests lligams trencats, el Fill de Déu es va fer home i, amb això, la humanitat va quedar de nou entrellaçada amb Déu. I, quan l'home va insistir a rebutjar la Paraula i l'amor de Déu, Jesús va anar a la creu per cadascun de nosaltres, sense excepció. La redempció és l'acte d'amor més gran de tota la història de humanitat, però l'amor implica llibertat. Això vol dir que cada home pot acceptar la redempció o rebutjar-la. Tot home està convidat a l'encontre personal amb Jesús, i a cadascú li correspon respondre al seu amor o menysprear-lo.

A qui va adreçat aquest llibre?

El «no crec, però cerco la veritat» fa referència als «no creients» en el sentit més ampli del terme: els qui no creuen en el Déu que es revela en Jesucrist; els que creuen en el Déu de Jesucrist, però a la seva manera particular, sense sentit de pertinença a l'Església; els cristians allunyats de la fe, que han deixat adormides les seves creences; i també els cristians que reciten el credo, però que, tot i que són dins de l'Església, tenen més dubtes que certeses. I, tot plegat, el llibre va adreçat a tots aquells que tenen fred al cor, perquè encara no han trobat res que els sadolli totalment la seva set de veritat, d'amor i d'infinit.

Catalunya Cristiana

www.catalunyacristiana.cat

**Més actualitat,
més continguts,
més seccions...
Més a prop teu!**

**Edició
digital
per només
90€ l'any**

**Edició en
paper per
145€ l'any
+
Edició digital
gratis!**

subscripcions@catalunyacristiana.cat

93 409 27 70

**Nova
web**

**Catalunya
Cristiana**

**Llum
i esperança
en Maria**

P.3, 8-11 | SUPLEMENT CENTRAL

La Sagrada Família
escriu un nou capítol
de la seva història amb
la inauguració de la
torre de la Mare de Déu

Fundació Arca Construccions del Temple de la Sagrada Família

Jaume Padrós: «La formació humanística ens fa millors metges»

P.25-29

GIANFRANCO RAVASI

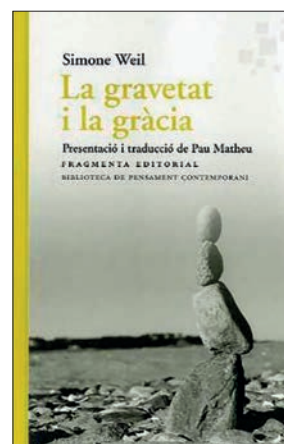
El gran libro de la Creación
Biblia y ecología
San Pablo, 2022, 507 pàg.

«Déu ha escrit un llibre preciós, les lletres del qual són la multitud de criatures presents a l'univers» (*Laudato Si*, 85). Un llibre destinat a tots, creients i no creients, perquè la Creació és el nostre interlocutor comú. Una obra que vol ser una sòlida invitació a l'esperança en temps de tribulació.

AUTORS DIVERSOS

Prevenir la violencia de género desde la escuela
Editorial CCS, 2021, 138 pàg.

En els últims anys la violència en les relacions de parella entre adolescents pateix un increment preocupant. L'educació, com a base de tot canvi, és la millor eina per construir una societat més justa i igualitària. Els autors aposten per l'aprenentatge de competències com l'assertivitat i la independència emocional.

SIMONE WEIL

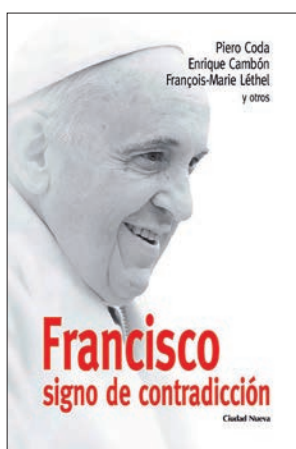
La gravetat i la gràcia
Fragmenta, 2021, 245 pàg.

Aquest llibre és una tria de fragments procedents dels quaderns manuscrits de Simone Weil. La seva publicació l'any 1947 va provocar una autèntica commoció en la intel·lectualitat europea, i constitueix encara avui la via d'entrada al pensament ric, fecund i paradoxal de la filòsofa francesa.

JUANJO FERNÁNDEZ

Els 7 superpoders de la felicitat
Claret, 2022, 120 pàg.

L'estrès, les presses, la precipitació, les preocupacions... tot plegat pot fer que la nostra vida de cada dia ens resulti feixuga i no siguem capaços de gaudir-ne. Un llibre diferent, fet «a mà», amb dibuixos expressius que us arribaran al cor, i que us ajudaran a ser més feliços per ser millors pares i mares, per comunicar-vos millor i per treballar més a gust.

AUTORS DIVERSOS

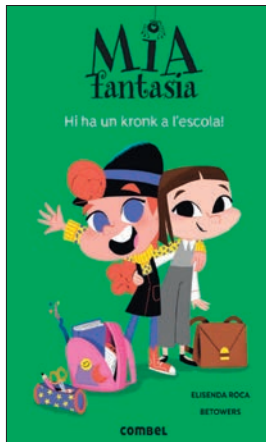
Francisco
Signo de contradicción
Ciudad Nueva, 2021, 272 pàg.

Obra que té dues parts: la primera se centra en la persona de Bergoglio, la seva vida personal, el seu bagatge cultural i la seva sensibilitat espiritual. En la segona s'analitzen algunes de les línies principals del magisteri del Papa, que, certament, no esgoten les facetes ressenyables del seu pontificat.

JORDI CERVERA I VALLS (Ed.)

El text i els seus contextos
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021, 206 pàg.

Aquest volum esdevé l'adaptació d'una frase emblemàtica de l'exegesi contemporània: «Tot text té el seu context», que defensa el medi històric i el medi social com a elements imprescindibles per comprendre l'Escriptura. També reflexiona sobre l'exegesi bíblica com a disciplina teològica i científica.

ELISENDA ROCA (text)
BETOWERS (il·lustracions)

Mia fantasia
Hi ha un kronk a l'escola!
Combel, 2021, 116 pàg.

És el primer dia d'escola de la Mia! En Vinil, la Bowie, la Rosalia i en Boleta no se'l volen perdre. L'Escola del Bosquet és un lloc preciós però, en l'instant mateix de creuar la porta, la Mia s'adona que hi ha un ésser terrorífic a classe. És un kronk!

HANS JORGEN SANDNES

Cripto
Sota l'aigua
Edebé, 2021, 145 pàg.

L'Ophelia es muda a la pintoresca ciutat costanera de Saltvik. Allà coneix en Bernard, un pescador que comparteix la seva passió per les criatures submarines. Un vespre, l'Ophelia veu una cosa misteriosa des de la finestra de la seva habitació. Ves amb l'Ophelia i en Bernard a les profunditats!

ENRIC GOMÀ (text)
JORDI SUNYER (il·lustracions)

Tota la veritat sobre la llegenda de Sant Jordi segons el cavall
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2022, 24 pàg.

Aquesta llegenda de Sant Jordi és per llegir, per escoltar, per mirar, per saber-te-la de memòria! Contes clàssics. Els contes de sempre adaptats per als primers lectors i per als que encara no llegeixen. A partir de 4 anys.

MICHAEL MORPURGO

L'illa dels frarets
Bambú, 2021, 120 pàg.

Una nit de tempesta, les onades s'enduen un vaixell contra les roques. Les veles, trencades; els pals, malmesos. Quan l'esperança dels passatgers semblava ja totalment perduda, enmig de la foscor, van veure un bot que s'acostava. Aquesta és la història d'una vida i de com un sol fet pot canviar-ho tot per sempre.

CHRIS RIDDELL (il·lustracions)

A través del mirall i allò que l'Alicia hi va trobar
Baula, 2021, 116 pàg.

L'esperada seqüela d'*Alicia al País de les Meravelles*, de Lewis Carroll, aviat es va fer tan popular com la primera obra. Avui, més de 150 anys després de la seva primera aparició, Alicia continua sent una figura de ficció molt estimada arreu del món.

GABRIEL BARDALA

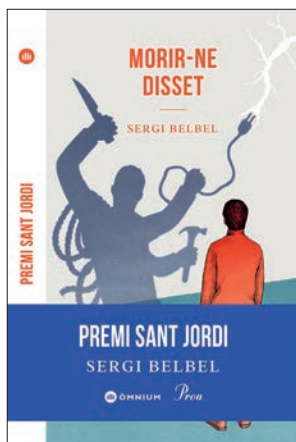
Els últims dies del falcó
Cruïlla, 2021, 213 pàg.

L'any 1730, Alphonse Piquemal arriba a Borbó, una illa isolada al mig de l'oceà. Busca algun exemplar de dodo, un ocell pràcticament extingit, per afegir-lo al catàleg de l'Enciclopèdia. A l'illa l'Alphonse també coneixerà el món cruel i injust, dels esclaus i els cimarrons. Premi Gran Angular 2021.

JORDI NOGUÉS*La rosa i la creu*

Rosa dels Vents, 2022, 512 pàg.

El ferotge Du Guesclin i els cruls mercenaris de les Companyies Blanques creuen els Pirineus el 1365 i imposen el terror en terres catalanes. En arribar a Montblanc, assetgen les muralles i exigeixen or i dones per evitar la destrucció del municipi. Una novel·la històrica apassionant que desvetlla tota la veritat de la llegenda de Sant Jordi.

SERGI BELBEL*Morir-ne disset*

Proa, 2022, 223 pàg.

Ernest Calvo, fill d'una família immigrant vinguda del sud d'Espanya, neix i creix en una ciutat industrial del Vallès Occidental, en la qual s'integra com el més català dels catalans. A partir de la relació amb el seu millor amic, el protagonista s'enfronta a les contradiccions d'una societat en procés de canvi. Premi Sant Jordi 2021.

SÍLVIA SOLER*L'alegria de viure*

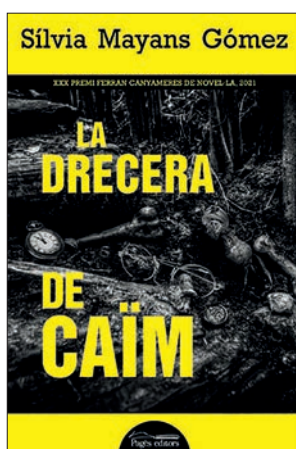
Univers, 2022, 160 pàg.

Decididament optimista i activa practicant de la *joie de vivre*, Sílvia Soler recull en aquest volum deliciós un seguit d'estampes llamineres, plenes de sal de mar i de llum d'estiu. Els records plaents de la seva memòria particular que configuren un mapa personal que és el seu, però que podria molt bé ser el nostre.

ORHAN PAMUK*Las noches de la peste*

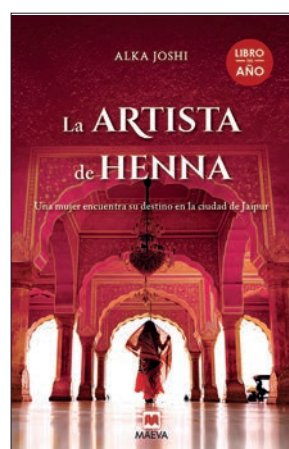
Literatura Random House, 2022, 732 pàg.

Abril del 1901. Un vaixell es dirigeix a l'illa de Minguer. A bord hi viatgen la princesa Pakize Sultan, neboda del sultà Abdülhamit II, i el seu recent espòs, el doctor Nuri, però també un misteriós passatger d'incògnit. Aquesta nova novel·la del premi Nobel de Literatura és la història d'aquests personatges i de les relacions que s'estableixen entre ells.

SÍLVIA MAYANS GÓMEZ*La drecera de Caïm*

Pagès Editors, 2022, 268 pàg.

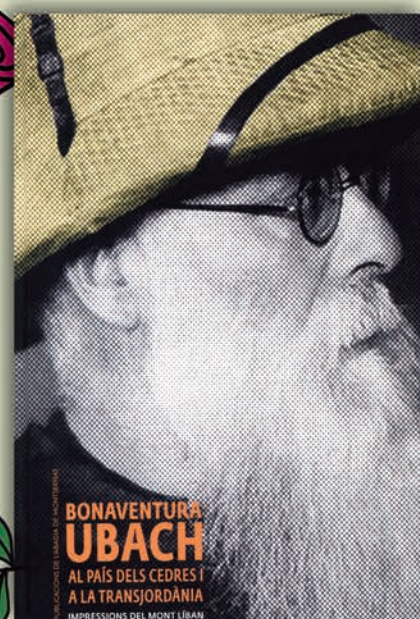
Corre l'any 1978. Mentre a Espanya es redacta la nova Constitució, a Vall-de-Roures desapareix l'alemany Franz Brühler, un ecologista solitari que mira de fer-se un lloc en aquest entorn rural. L'Elíades Bel segueix el rastre del desaparegut per escriure un reportatge. La investigació, però, fa un gir quan apareix una fossa comuna.

ALKA JOSHI*La artista de henna*

Maeva, 2021, 344 pàg.

1955. Amb només disset anys, la Lakshmi escapa d'un marit abusiu i es dirigeix a la ciutat vibrant de Jaipur, on es converteix en l'artista de henna més sol·licitada i en la confident de les dones de les castes superiors. Una dona que vol complir els seus somnis en una societat ancorada en la tradició que mira cap a la modernitat.

Bon Sant Jordi!

59

LA GRADUALITAT és una exigència de la pastoral familiar

Les persones batejades que ara es troben en una situació 'irregular', pel fet d'haver iniciat una *unió que no correspon al model de matrimoni* segons els ensenyaments de l'Església catòlica, han de ser ateses tenint molt en compte la seva situació personal i familiar, i procurant de descobrir els possibles aspectes positius d'aquesta *unió*.

El papa Francesc ha recordat als pastors de l'Església que no solament són responsables de promoure el matrimoni cristià, sinó també de discernir les situacions de tantes persones que ja no viuen aquesta realitat.

«Els Pares sinodals també van considerar la situació particular del matrimoni merament civil o, amb la deguda distinció, fins i tot de la simple 'cohabitació'.

En concret, van subratllar que "quan aquestes unions aconseguixen una estabilitat notable, són reconegudes legalment, i es caracteritzen per un afecte profund, la responsabilitat en la cura dels fills, i la capacitat de superar les proves, poden ser considerades com una **ocasió propícia per a l'acció pastoral**, amb la mirada posada en l'eventual celebració del sagrament del Matrimoni".

D'altra banda, **és motiu de preocupació que molts joves d'avui desconfiïn del matrimoni i optin per la simple 'convivència'**, postergant indefinidament el compromís conjugal, mentre que d'altres posen fi al compromís adquirit i, immediatament, n'inicien un de nou. Com a membres de l'Església, aquests joves també necessiten una atenció pastoral misericordiosa i encoratjadora» (AL 293).

Assumint plenament algunes Resolucions acordades en les dues Assemblees del Sínode dels Bisbes sobre la família celebrades els anys 2014 i 2015, el papa Francesc ha escrit:

«L'opció pel matrimoni civil o per la simple cohabitació sovint no està motivada per prejudicis o resistències a la unió sacramental, sinó per situacions culturals o contingents.

En aquestes situacions, també serà possible mostrar respecte per aquells signes d'amor que reflecteixen l'amor de Déu d'alguna manera. [...]

Cal afrontar totes aquestes situacions de manera constructiva, tractant de transformar-les en oportunitats que condueixin vers la plenitud del matrimoni i de la família d'acord amb l'Evangelí. Aquestes parelles necessiten ser acollides i orientades amb paciència i discreció.

Això és el que Jesús va fer amb la samaritana (cf. *Joan* 4,1-26): va dirigir una paraula comprensiva al seu desig d'amor veritable, per alliberar-la de l'obscuritat de la seva vida i conduir-la a l'alegria plena de l'Evangelí» (AL 294).

Aquesta idea és la que ha conduït el papa Francesc a proposar el **principi de gradualitat de l'acció pastoral**. És a dir, cal partir d'un supòsit: els subjectes afectats potser no estan en condicions de comprendre, valorar o complir plenament les exigències objectives de la llei; per això, caldrà oferir-los la possibilitat d'avançar vers la situació ideal de manera gradual, respectant el ritme i sense exigir-los més del que ells bonament poden donar.

Això implica ser realistes i no pretendre aconseguir més que allò que sigui possible; en un primer moment, potser podrà consistir, simplement, a emprendre un camí.

«Sant Joan Pau II proposà l'anomenada 'llei de la gradualitat', bo i reconeixent que l'ésser humà "coneix, estima i realitza el bé moral segons diverses etapes de creixement" (*Familiaris Consortio*, 34).

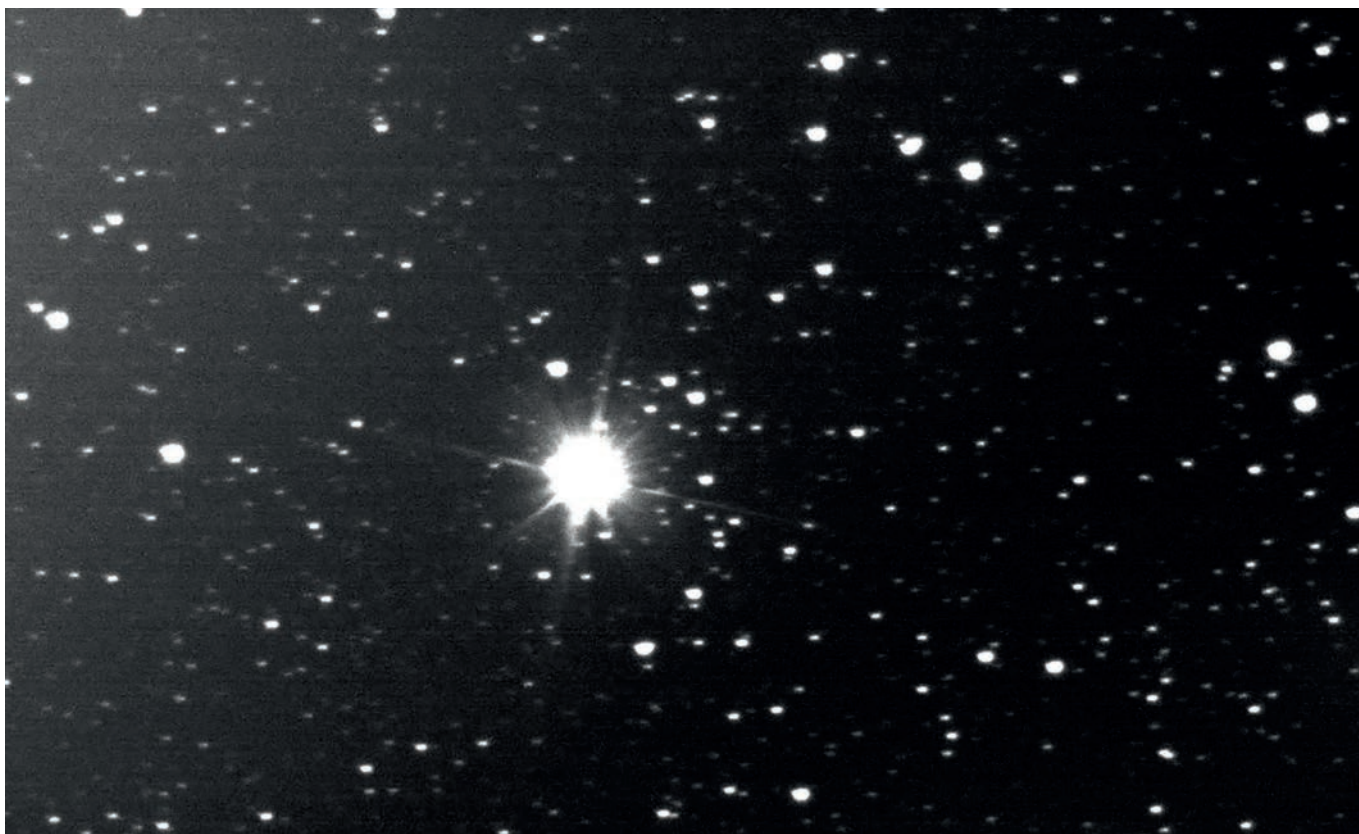
No es tracta d'una 'gradualitat de la llei', sinó d'una gradualitat en l'exercici prudencial dels actes lliures en subjectes que no estan en condicions de comprendre, valorar o complir plenament les exigències objectives de la llei.

Perquè la llei en si mateixa és un do de Déu que indica el camí, un do per a tots sense excepció; un camí que es pot seguir amb l'ajut de la gràcia, si bé cada ésser humà "avança gradualment amb la progressiva integració dels dons de Déu i de les exigències del seu amor definitiu i absolut en tota la seva vida personal i social" (*Familiaris Consortio*, 90)» (AL 295).

De tota manera, Francesc ha volgut deixar molt clar que «no es tracta d'una 'gradualitat de la llei'», perquè la llei és la mateixa per a tothom, «sinó d'una gradualitat en l'exercici dels actes lliures en subjectes que no estan en condicions de comprendre, valorar o complir plenament les exigències objectives de la llei» (AL 295).

És a dir, es tracta d'un procés gradual que sempre estarà condicionat per la situació en què es trobi cada persona o cada parella.

- Quines dificultats poden sorgir en l'aplicació d'aquest principi de *gradualitat en la pastoral familiar*?
- De quina manera els agents de la pastoral familiar poden afavorir la integració d'aquestes persones en la vida de la comunitat eclesial si se n'havien allunyat?

Es tracta d'un estel situat a 6.000 anys llum de distància del nostre sistema solar.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Una estrella que ha meravellat els astrònoms

FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Es tracta de la que s'anomena P Cygni, és a dir, que és de la constel·lació del Cigne i porta la lletra P (que li fou posada per l'astrònom Johann Bayer el 1603). Què té de particular aquest astre? Una història molt curiosa. Era l'any 1600 quan l'astrònom holandès Willem Janszoon la va descobrir. Va publicar que en aquell punt del cel hi havia una estrella, però era un lloc que per a tots els catàlegs existents era buit sense cap punt brillant. Què havia passat? Havia nascut un astre? La comunitat astronòmica mundial hagué de reconèixer que efectivament allà hi havia una estrella i el 1603 ja apareixia en el catàleg oficial, com de 3a magnitud. Però sis anys més tard va començar a minvar de resplendor fins a desaparèixer de la vista el 1626. I la cosa no acabà aquí. El 1655 es tornà a veure (però molt dèbil) i el 1659 tornà a apagar-se. Però el 1665 s'albira un altre cop i continua fent oscil·lacions en la seva lluminositat. No és fins al 1725 que s'estabilitza amb una llum que correspon aproximadament a magnitud 5a, i és com ara es veu. Recordeu que, a simple vista, si el cel és ben clar, podem veure estrelles fins a la 6a magnitud, per tant, actualment és

de les visibles als nostres ulls.

Què li havia passat, doncs, a aquesta estrella? No cal dir que els astrònoms actuals l'han poguda estudiar amb molt de detall. Es tracta d'un estel situat a 6.000 anys llum de distància del nostre sistema solar, d'una massa 30 vegades la del nostre sol, amb un radi que equival a 76 radis solars i amb una temperatura superficial d'uns 100.000 °C, que fa que brilli com 610.000 sols. És a dir, es tracta d'una variable lluminosa blava supergeganta. I per què ha experimentat tantes oscil·lacions en la seva lluminositat? Aquesta és la pregunta que s'han fet els astrònoms i que no té encara resposta clara del tot. Un explicació, que no és suficient, és que ha engolit, per la seva gran gravetat, estrelles més petites del seu voltant. Cada vegada que n'engolia una, augmentava en resplendor. Però això no ho explica tot. El que sí que podem dir amb molta probabilitat, per no dir seguretat, és que a causa de les seves dimensions acabarà amb un esclat de supernova i després farà una gran contracció convertint-se en forat negre. Però pot trigar milers d'anys encara per fer aquest procés...

TRADICIONS REMEIERES

El conreu i propietats de les bledes

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

La bleda (llat. *Beta vulgaris cicla*; cast. *acelga*) és conreada des de temps antics a les hortes de la mediterrània per la grandària i carnositat de les seves fulles, que tenen un nervi mitjà molt desenvolupat anomenat «penca», que, cuinat, és molt gustós i de bon nodriment. Els antics frares definiren la bleda com «una planta d'hort de fullas amplas, grossas, lli-sas, sucosas y acanalades», essent les fulles molt apreciades a la cuina conventual, especialment per oferir-les en la dieta dels religiosos malalts i convalescents.

En un tractat d'horticultura caputxina publicat l'any 1852, durant l'exclaustració de la vida religiosa, s'oferia un curiós «secret caputxí per tenir una bona collita de bledes», que consistia a sembrar les sements de bleda durant «la lluna vella de abril, y se trasplantan. A la lluna vella del maig se sembran sens trasplantar, y no s'espigan y duren tot lo istiu, hibern y primavera següent. Se fan grossas y blancas cubrint las arrels ab fem fresch de bou, y después se'ls talla lo ullet y sobre la massa se posa un test. Las pencas se fan grossas y gustosas si se sembra en terra grassa ben cavada y femada, y después que han nat se'ls van llevant las fullas més baixas, y las que no són bonas, y quan lo tronch va creixent se cobreix de terra, de modo que no tinguin més que un ullet» (*Lo jardiner hortolá*, III-3).

La bleda és una hortalissa molt agraciada en vitamines A i C, ferro, iode, calci i magnesi. Cal assenyalar que contenen molt més ferro que no pas els espinacs i que el fet de menjar-ne habitualment uns 200 grams garanteix la quantitat de vitamina A que necessita el nostre organisme, especialment per tal d'assegurar una bona conservació de la vista. A més, tot i tenir molt poques calories, les bledes són saciables i molt riques en fibra, de manera que faciliten l'evacuació.

Pel que fa a l'aplicació remeiera de la bleda en la teràpia popular, el caputxí Hilari d'Arenys de Mar (†1976) recollí aquesta antiga recepta per guarir el mal de cap i d'orella: «Pel mal de cap prendrás una porció de bledas picadas, y posadas en un drap y aplicadas ahont tinga lo dolor. Y per dolor de orellas s'hi farà entrar dos o tres gotas del such de las bledas a la orella dolorosa, lo aquieta y és ben probat» (*Terapèutica antiga*, s. c.).

De bledes, n'hi ha de moltes varietats, essent les més comunes la bleda de penca blanca, la bleda verda de fulla curta, la bleda blanca de fulla llarga o bleda «de Lió» i, també, la bleda vermella o bleda-rave (llat. *Beta vulgaris rapacea*), que és una variant de la remolatxa que compta amb una arrel gran i carnososa que és molt apreciada per a l'elaboració de sucre. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, del noguer.

La bleda és una hortalissa molt agraciada en vitamines A i C, ferro, iode, calci i magnesi.

CRÍTICA DE CINEMA

PEIO SÁNCHEZ

Rector de Santa Anna
de Barcelona

El títol de la pel·lícula fa al·lusió a un pressentiment del mateix Ignacio Ellacuría, que va afirmar: «Si em maten de dia sabreu que ha estat la guerrilla, però si arriben de nit hauran estat els militars.»

Imanol Uribe aporta el seu gra-
net de sorra per aclarir els veritables
i últims responsables de l'assassinat

LLEGARON DE NOCHE

DIRECTOR: Imanol Uribe
INTÈRPRETS: Juana Acosta,
Juan Carlos Martínez, Karra
Elejalde, Carmelo Gómez,
entre altres
MÚSICA: Vanessa Garde
Thriller, basat en fets reals
Espanya
107 minuts

Els màrtirs de l'UCA i la veritat ocultada

de Julia Elba, Celina Ramos i els sis capellans jesuïtes assassinats el 16 de novembre del 1989, a la Universitat Centreamericana José Simeón Cañas (UCA). El cinema de la memòria-denúncia com a servei a la veritat, la justícia, la reparació i la reconciliació.

No sol haver-hi casualitats, res no ens impedeix sospitar que l'estrena del film pot haver accelerat expedients desats al calaix. A començament d'aquest 2022, la Sala del Constitucional, a través d'un procés d'empara, ha ordenat a la fiscalia un nou inici del procés judicial. Però aquesta nova investigació més de 32 anys després neix encara falsejada. Com assenyalava ara el mateix comunicat de la Universitat: «El procés judicial per la massacre a l'UCA, que es dona en el marc d'un desmantellament accelerat de l'Estat de dret i d'una sostinguda campanya d'assetjament contra aquest centre d'estudis.»

En la línia del millor cinema, Imanol Uribe s'hi implica personalment. D'origen salvadorenc, va viure els assassinats com un fet pròxim. Però el seu compromís se sosté en una documentació rigorosa, quatre anys de feina de recerca sobre els fets, que ens subministra com una intriga on l'espectador va descobrint-ne els implicats amagats i l'itinerari dels personatges sotmesos a forces ocultes

amb l'única arma del seu coratge.

El guió de Daniel Cebrián és un dels forts del film, en diferents capes temporals i escenaris diversos, se centra en la Lucía, l'única supervivent que va veure sortir-ne els militars després de l'assassinat.

La complexitat de la situació és descrita amb cura per ubicar el posicionament dels jesuïtes en aquell moment en què la guerrilla lluita al carrer amb l'exèrcit. Enmig de les armes que maten, aquella comunitat acadèmica i creient pren posició amb el poble empobrit, des de les raons i la possibilitat del diàleg, però allò esdevé una senda mortal.

Els personatges arriben a emocionar, no únicament per la vulnerabilitat sinó per la força de les conviccions. En aquest sentit, l'afirmació de la fe i la pregària es ressalten com a font de confiança i audàcia.

El film d'Uribe és un digne successor del *Romero* (1989) de John Duigan. L'única diferència és que el sant d'Amèrica Llatina es va filmar el mateix any de la matança dels jesuïtes de l'UCA i ara gairebé continuem igual. *Llegaron de noche* és un testimoni imprescindible i urgent per comprendre no únicament el passat sinó també el present. I per als que tenim conviccions i fe, la seva visió és indispensable.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

Viatge cap a l'interior

MARDÍA HERRERO

Peregrina

Fragmenta Editorial, 2020, 272 pàg.

Vaig assistir a la presentació, calmada i meditativa, que es va fer del llibre *Peregrina* a la parròquia de Santa Anna on hi ha l'Hospital de Campanya per a l'acollida de tants pelegrins involuntaris.

Aquest és un llibre-experiència que ajuda o ajudaria molts pelegrins a descobrir que viatjar és veure i veure per conèixer. En el cas del pelegrí, el viatge, com a tal, ha de ser cap a l'interior i aquest és el relat que l'autora ens regala després de molts anys d'aquelles anades a Santiago, rellegint el seu diari i aportant la seva experiència espiritual que l'ha de conduir a una filosofia religiosa diferent, sense cap retret a la del cristianisme que potser l'ha empès a peregrinar.

Admira els grans místics de les terres que trepitja i s'impregna de l'amor i la bondat del bon Déu, tot dialogant amb els pelegrins que va trobant en els seus diferents viatges a Santiago.

Escriu, després de la conversa amb una noia mentre rentaven els plats: «*Es bello dialogar con una persona sin reproches ni sospechas, sintiendo sinceramente que anida en su alma la luz, la gratitud y la bondad. Creo que entusiasmo es mi palabra preferida.*»

El llibre pot ser un bon company de viatge per als que han fet el pelegrinatge, per als que el pensen fer i també per als que el fem des de casa estant, perquè aquest *Peregrina* és una invitació a viatjar dins nosaltres mateixos per sortir en vertical cap a pensaments, vida, i ordre superiors.

Qui s'hi atreveix?

RAUXA

Un precedent nefast

Amb la guerra d'Ucraïna tothom hi perd. Els ucraïnesos són els qui se n'emporten la pitjor part, amb milers de morts i un país devastat. Però Rússia també en surt perjudicada malgrat ser l'agressora: a la mort de nombrosos soldats s'hi ha d'afegir la ruïna econòmica pel cost de la despesa militar extraordinària i per l'efecte de les sancions. L'Occident mateix en surt indirectament força malparat. El problema nostre no és tan sols la pujada general de preus, sinó l'adopció d'un seguit de mesures contra Rússia d'un caràcter tan inaudit que posen en perill la credibilitat de la mateixa democràcia occidental.

M'explico: a part de les sancions econòmiques —que sempre arriben a la població, mai els governants—, la Unió Europea ha decidit bloquejar dins del seu territori els mitjans de comunicació russos. El motiu adduït és que desinformen sobre la realitat de la guerra. Tanmateix, la qüestió és si el biaix interessat i la propaganda d'aquests mitjans afins a Moscou són una raó suficient per censurar-los. Si haguéssim de ser tan estrictes amb l'ètica periodística de tots els nostres diaris, ràdios i televisions dubto que se'n salvessin gaires. No seria millor que fóssim els ciutadans —atès que vivim en un sistema democràtic— els qui consultant el missatge de l'«enemic» arribéssim a la conclusió per nosaltres mateixos que la seva informació no és veraç? Tan poc criteri creu la UE que tenim els seus ciutadans? Tanta capacitat de seducció pressuposa als mitjans russos i tan poca als occidentals? I encara més inquietant: qui ens assegura que aquesta manera de procedir arbitrària no s'aplicarà d'ara endavant a altres mitjans? Potser sí que Rússia perdrà la guerra, però veient la manera expeditiva com hem tancat webs i twitters «desafectes» queda clar que Moscou s'ha apuntat una victòria incruent però decisiva: que el cor de la democràcia occidental hagi adoptat l'implacable sistema rus de silenciar les veus dissidents.

EDUARD BRUFAU

Blanquerna Excel·lència és futur

A Blanquerna, creiem que l'excel·lència educativa i l'atenció personalitzada són la millor fórmula per arribar allà on vulguis.

Vine a les sessions
informatives

30.04.2022

21.06.2022

12.07.2022

Consulteu els horaris
i les adreces al web
blanquerna.edu

 Blanquerna
UNIVERSITAT RAMON LLULL

Agenda

Barcelona

PARRÒQUIA DE SANT VICENÇ DE SARRIÀ

El **diumenge 24 d'abril**, a les 18.00, concert d'orgue d'Izumi Kando a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià (c/ Rector Voltà, 5 – Barcelona).

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERAT

El **dimecres 27 d'abril**, a les 18.30, dissertació sobre el significat històric de les festes de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat amb Oriol Casellas; a les 19.30, eucaristia presidida per Mn. Armand Puig i actuació del cor Signum (basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor de Barcelona).

AULA MOUNIER

El **dijous 28 d'abril**, a les 19.00, xerrada sobre *Els fills que sostenen la vida. Representacions de la cultura de la cura en el cinema* amb Mònica Sumoy a la sala Sant Jordi del Seminari de Barcelona (c/ Diputació, 231).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 30 d'abril**, a les 10.00, recés *Gaudim la Pasqua del Senyor* amb la Gna. M. Teresa Botey. Inscripcions: activitatspuelles@gmail.com.

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

El **dissabte 30 d'abril**, a les 10.00, recés per Zoom *Les aparicions i les desaparicions de Jesús ressuscitat* amb Lluís Serra. Inscripcions: <https://bit.ly/37dqkTA>.

PARES TEATINS

El **dissabte 30 d'abril**, a les 17.30, recital de cant (Silvia Bergel) i piano (Maria Paz Sotullo) amb obres de Händel i Schubert entre d'altres. Taquilla inversa. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

CANTATA SOLIDÀRIA DE BACH

El **dissabte 30 d'abril**, a les 20.15, cantata a l'església del Carme de Badalona.

PARRÒQUIA DE SANT FERRAN

Organitza del **dilluns 6 de juny al dijous 9 de juny** un pelegrinatge a Lourdes. Més informació: Mn. Xavier Grau, tel. 638 166 750.

Girona

DIVINA MISERICÒRDIA

El **diumenge 24 d'abril**, a les 13.00, missa, consagració a la Divina Misericòrdia i res de la coroneta a l'església del Pare Claret de Girona.

Sant Feliu de Llobregat

75 ANYS DEL L'ENTRONITZACIÓ DE LA MORENETA

El **dimecres 27 d'abril**, a les 20.00, missa en acció de gràcies a la catedral de Sant Feliu de Llobregat.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 30 d'abril**, a les 11.00, visita guiada *Jujol en l'àmbit eclesial de Sant Joan Despí*. Reserves: tel. 693 720 202.

Tarragona

75 ANYS DEL L'ENTRONITZACIÓ DE LA MORENETA

El **diumenge 24 d'abril**, a les 11.00, missa en acció de gràcies a la catedral de Sant Feliu de Llobregat.

SANT MARC

El **dissabte 30 d'abril**, a les 20.30, conferència *Sant Marc, evangelista* d'Andreu Muñoz a la plaça de l'Església de Maspujols.

Terrassa

HOSPITALITAT DE LOURDES

El **diumenge 24 d'abril**, a les 12.00, Mons. Salvador Cristau presideix la missa de l'Hospitalitat interdiocesana de Lourdes al santuari de la Salut de Sabadell.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè el compromís del personal sanitari tingui el suport dels governs i les comunitats locals

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcristiana

 catcristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Maria Balart, Jaume Balateu, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Pilar Casals, Bernabé Dalmau, Pere Fàbregues, Antonio Gil, Joan Guiteras, Jordi Marjanedas, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Beatriz Moretó, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Daniel Pinya Batllell, Quique, M. Carme Ribes, Francesc Riu, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Sebastià Taltavull, Emili Villegas, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

director@catalunyacristiana.cat

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

publicitat@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau Puig

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

IGNASI MIRANDA

El cardenal Cristóbal López, arquebisbe de Rabat, va participar en la primera edició de la Tribuna Joan Carrera, una iniciativa del Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans i *El Punt Avui*, amb el suport de tretze entitats, que es va celebrar el 25 de març a Barcelona. Cristóbal López va néixer a Vélez Rubio (Almeria) el 1952 i des de petit es va establir a Badalona. Va fer Ciències de la informació a la UAB i Teologia al Seminari de Barcelona, on fou ordenat el 1979. Salesià, amb 32 anys va ser enviat al Paraguai, on va ser provincial dels salesians primer i president de la conferència dels religiosos. Va arribar al Marroc el 2003, és arquebisbe de Rabat des del 2017 i cardenal des del 2019.

Cal avançar més en la idea que la cúria i els cardenals, com a col·laboradors del Papa, són sobretot uns servidors?

No únicament els cardenals, sinó que el Papa mateix, entre els molts títols que té, el que fa servir és el de Servent dels Servents de Déu. Tothom a l'Església, a la comunitat cristiana, som servidors d'una forma o altra. Té la mateixa dignitat l'últim cristià batejat que el Papa, i dins d'aquesta comunitat, que és circular, cadascú fa el servei que pot i se li demana.

Com ho viu particularment com a arquebisbe de Rabat?

Ho visc fent-me un amb la comunitat cristiana, acostant-me i saludant tothom, vivint com qualsevol, això sí, des de la responsabilitat d'arquebisbe, que em porta a desplaçar-me a totes les comunitats cristianes per presidir la celebració eucarística i altres sagraments. Sobretot intento ser un amb el poble i, com diu el Papa, de vegades caminar davant per guiar-lo; darrere per empenyer-lo i que ningú es perdi, i enmig per escoltar el que diu el poble.

Al Marroc només hi ha 30.000 cristians, el 0,09%. Quina és la relació amb els germans musulmans i el govern marroquí?

Som ben acollits, apreciats, respectats, es vol la nostra presència, en els àmbits de l'educació, la salut i

El cardenal Cristóbal López ha participat en la primera edició de la Tribuna Joan Carrera

«L'objectiu no és engrossir l'Església, sinó fer créixer el Regne de Déu»

les obres socials. Sobretot aprecien el testimoni creient dels cristians que volen ser orants enmig d'un poble orant, persones que resen enmig d'un poble que resa. Als musulmans els agrada que hi hagi altres creients.

Com somia l'Església del futur?

Somio una Església que sigui comunitat de germans, al servei de fer créixer el Regne de Déu. L'Església no és autoreferencial. Per tant, és molt important que canviem de mentalitat i no pensem que l'objectiu és engrossir l'Església, sinó fer créixer el Regne de Déu. Somio, com diu el Papa, una Església pobra i per als pobres, encara més ecumènica i samaritana, disposada a atendre els ferits i que veritablement sigui pont entre Déu i la humanitat.

El preocupen les resistències internes al papa Francesc?

Que dins de l'Església hi hagi

dissensions i diferències és normal, sempre n'hi ha hagut, però n'hi ha que són doloroses i perilloses. Em preocupa que es critiqui el Papa perquè ens remet a l'evangeli; em preocupa que es vegi en el que fa i en el que diu un progressisme fora de lloc quan en realitat és el més tradicional del tradicional, perquè és viure el que Jesús ens va dir. I que, a més, les crítiques vinguin de certs cardenals, d'alguns bisbes i de molts sacerdots em preocupa encara més, perquè hauríem de ser els que millor hauríem de comprendre el que el Papa suposa per a l'Església i el que fa perquè siguem més evangèlics, cristians i autèntics. Reso perquè siguem capaços de mantenir la unitat dins de la diversitat, perquè no es produeixin separacions ni cismes i siguem capaços de donar testimoni de comunió als que estan fora de l'Església.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca